

KINIJOS BAIMĖ

INDOKINIJOS KARO APSKAIČIAVIMUOSE

Dideli Pietų Vietnamo kariuomenės (ir amerikiečių aviacijos) nuostoliai žygyje į Laosą vėl iškelia klausimą, kam kariauti ten, kur priešui patogiau? Ir jei jau išdrįsta žygiuoti į Cambodiją ir Laosą, kodėl tikrai nesutrumpinti karo, bombarduojant kaip reikia patį Hanojų ir uostus, per kuriuos atplaukia ginklai ir kiti reikmenys šiaurės Vietnamui? Atsakymas į tuos klausimus yra labai paprastas -- nenorima išprovokuoti Raudonosios Kinijos įsimašymo. Prisimenama, kad generolo MacArthur'o kariuomenei priartėjus prie Kinijos sienos Korėjos karo metu, kiniečiai pasiuntė šimtus tūkstančių savo 'savanorių'. Kitas pa-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

vyzdys buvo patirtas už kelių metų Indijos. Kai prisimename, kiniečiai tada smarkiai sumušė indus.

To karo priežastys ilgą laiką buvo plačiau nežinomos ir Vakaruose buvo tikima Indijos versijai, kad agresorius yra Mao Cetungas. Dabar pasirodžiusioje knygoje "Indijos kinų karas" (India's China War) ilgametis londoniško Times korespondentas Indijos sostinėje Neville Maxwell teigia, kad iš tikro karo veiksmus išprovokavo Nehru vyriausybė. Indija sutiko su kiniečių Tibeto okupacija, tačiau norėjo savo nau-

dai kiek ištaisyti neaiškią sieną su Kinija. Faktinai tą sieną 1914 metais nustatė britų užsienio reikalų ministerijos pareigūnas Sir Henry McMahon, nuo jo ir jos pavadinimas McMahon linija. Toji linija buvo gana aiškiai išvesta Tibeto-Indijos pasienyje, kituose pasienio ruožuose liko neaiškumų. Pekinas siūlė dėl sienos neaiškumų tartis, Nehru laikėsi 'pirmyn strategijos' principo ir stengėsi užimti galimai daugiau ginčytinos teritorijos, kurioje gyveno mongolų kilmės klajokliai. Kiniečiai tris kartus protestavo bet kaip protestai nepavokavo Nehru vyriausybės. Indija sutiko su kiniečių Tibeto okupacija, tačiau norėjo savo nau-

Ketvirtosios Tautinių Šokių Šventės komiteto pirmininkas dr. L. Kriaučeliūnas kalbasi su Dirvos bendradarbiu Jurgiu Janušaičiu. V. Noreikos nuotrauka

KETVIRTOJI TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

PASIKALBĖJIMAS SU TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS RENGIMO KOMITETO PIRM. DR. L. KRIAUCELIŪNU

-- Tai ir vėl, daktare, imatės sunkių ir atsakingų pareigų. Juk vadovausite Ketvirtosios Tautinių šokių šventės ruošimo darbams? -- užkalbinu energingą visuomeninką dr. Leoną Kriaučeliūną.

-- JAV LB Centro valdybos pirmininkui Vytautui Volertui prisipyrus, sutikau dar kartą šią sunkią našą nešti. Žinoma, šį kartą gal bus lengviau nes jau turiu ir patirties šioje srityje.

-- Trečioji Tautinių šokių šventė, Jūsų ruošta, praėjo didingumo ženkle ir buvo sėkmingai suruošta. Manau, kad šią ruošiant, reikės gerokai pasitempti, kad pasiekus praėjusios Tautinių šokių šventės lygio ir dalyvių skaičiaus?

-- Atvirai kalbant, tai tiesa. Nebus lengva pasiekti praėjusios šventės rezultatus. Tačiau sukaupsime visas jėgas, patirtį, kad Ketvirtoji šventė lietuvių lūkesčių neapviltų.

-- Gal apie paruošiamuosius darbus ką galėtumėte pasakyti?

-- Jau pakviečiau Ketvirtosios Tautinių šokių šventės vyr. meno vadov-

ve Genovaitę Dumčiūtę-Breichmanienę, iš Kanados, "Gyvataro" tautinių šokių grupės vadovę. Ji šioje srityje turi ilgą patirtį, o jos vadovaujamas "Gyvataras" reprezentuoja lietuvius Kanadoje. Ši tautinių šokių grupė reprezentavo net pačią Kanadą Prancūzijoje. Be to, G. Breichmanienė yra daug širdies idėjų ir Trečiosios tautinių šokių šventės paruošimą talkindama vyr. meno vadovė J. Matulaitienei.

-- Ar aptarėte ir repertuarą. Kas jame bus naujo?

-- Vyr. meno vadovė G. Breichmanienė viešėjo Chicagoje. Ta proga drauge su Tautinių šokių Instituto vadovybe -- Br. Shotu, Br. Jameikine, Leokadija Brazdienė ir Irena Šilingiene bendram posėdyje aptarėme ir repertuaro reikalus. Provizoriniai sukurta ir repertuarą įglausti 23 autentiškus lietuvių tautinius šokius. Iš jų 12 šoks mišrūs -- berniukai ir mergaitės -- šokėjai, vaikučiams nuo 8 iki 12 metų parinkome 4 šokius, vien mergaitės šoks 3 ir vien berniukai ar, sakysime, vyrai 2 šokius. Naujovė ta, kad į repertuarą įrašėme 2 šokius senimui, kuriuos šoks meno vadovai ir vyr. amžiaus šokėjai.

-- Po švenčių kritikai, vertindami šventę, užsimena ir apie orkestrų netobulą palydą. Kaip manote šioje šventėje šią problemą išspręsti?

-- Svarstėme ir šią galimybę. Bandysime gauti lietuvių liaudies instrumentų orkestrą. Tokią galimybę pramatomė. Bet tai ateities klausimas, nors tuo reikalu jau dabar tariamės su tos srities žmonėmis.

-- Praktika rodo, kad tautinių šokių grupės, suvažiuavę į šventę, ne visos vienodai išpildo šokius. Tada tenka vyr. m e-

NEĮSILEIDO Į LIETUVĄ

Ryšium su Romos dvasininkų ekskursija, š.m. sausio mėn. lankiusia Sovietų Sąjungą, gauta papildomų žinių.

Paašškėjo, kad ekskursiją rengė Romoje veikianti įstaiga "Opera Romana Pellegrinaggi" ir joje dalyvavo apie šimtą kunigų, visa eilė vyskupų ir keli kardinolai.

Ekskursijos pagrindiniais rengėjais buvo: prel. David Bianchi, jau tris kartus lankęsis Maskvoje ir Edvardas Juozėnas, sovietų agentas, lietuvių kilmės, laikomasis "Vatikano klausimų žinovu" ir oficialiai einąs Maskvos radijo ir televizijos korespondentą pareigas Romoje.

Minėtos įstaigos tikslas yra: organizuoti išimtinai religinio pobūdžio ekskursijas. Jos pirminku yra kardinolas Angelo Dell'Acqua, delegatas -- prel. David Bianchi.

Ekskursantai Maskvoje lankė Raudonąją aikštę, Kremlių, Spalio revoliucijos aikštę, dvi dienas praleido Maskvoje ir trečiąją -- Zagorske.

Ketvirtoji diena buvo skirta lankyti Vilniui. Deja, programoje visur aiški lenkų įtaka, nes rašoma ne Vilnius, o Vilno, ne Aušros Vartai, bet -- Ostra Brama, Nurodyta, kad ekskursija turėjo aplankyti Šv. Stanislovo katedrą (iš tikrųjų bolševik mečiui paverstą Pavelskų galeriją), šv. Onos bažnyčią ir, štai, kelios keistenybės: ekskursantams buvo numatyta parodyti šv. Martyno bažnyčią ir.. kitą dieną, šv. Petro ir Povilo pilį (Vilniuje nėra jokios šv. Martyno bažnyčios, nėra ir šv. Petro pilies, bet yra šv. Petro ir Povilo bažnyčia E.) Paskutinę dieną Romos kunigai turėjo lankytis Leningrade ir ten apžiūrėti katedrą, bolševikų paverstą antireliginiu muziejum, Petro ir Povilo tvirtovę ir kt. Vilniuje turėjusios įvykti iškilmės, dalyvaujant Lietuvos dvasininkams. Vėliau ši programos dalis iškrito.

Paskutinėmis žiniomis, vietoje iš Maskvos vykę, š.m. sausio 23 d. rytą, į Vilnių, ekskursantai buvę nukreipti į Leningradą. Ekskursijos dalyviai Leningrade išlaukė 24 valandas ir rusai jiems paaiškinę: "Vilniaus vyskupas griežtai priešinas". Kitais žodžiais, Vilnius nutaręs ekskursantų neįleisti.

Šiuo metu sunku pasakyti, kokios tikros Romos "piligrimų" neįsileidimo į okup. Lietuvą priežastys. (E)

no vadovai gerokai paprakaituoti pačioje generalinėje repeticijoje nevienodumus išlyginant ir (Nukelta į 2 psl.)

Adm. Chester R. Bender susitinka su lietuviais

Kada lietuviai sužinojo, kad admiras Benderis, Pakrančių Sargybos komendantas, atvyksta į Los Angeles, į World Affairs paskaitą, buvo nutarta piketuoti.

Admirolas Benderis yra viena iš stambiausių Pakrančių Sargybos figūrų, kuris nepasirūpino Simo Kudirkos perbėgimu, nesuteikė pabėgėliui palankių instrukcijų, kuris, vėliau, buvo išjuoktas plačioje Amerikos spaudoje, kaip žmogus, įsikalęs galvon, kad tik į vandenį šokusiam pabėgėliui Pakrančių sargyba gali sutikti azilio teises.

Jis atvyko į World Affairs draugijos paskaitą "Teisės sustiprinimas paliečia jūrą". Ši tema jau darosi istoriška Amerikos jūros sektoriuje nes išeities punktu imamas Simo Kudirkos įvykis. Po to įvykio prezidentas Nixonas liepė sustiprinti azilio problemos pažinimą jūrininkų tarpe.

Taip Pakrančių sargyba stengiasi išeiti iš politinio analfabetizmo, kuris pasireiškė pačioje žinybos viršūnėje, komendantūroje.

Spontaniškai sukvietos protesto demonstracijos prie Hilton-Statler viešbučio vasario 25 d. 11 val. (iki 13 val.) sutraukė per šimtą dalyvių su spalvingais plakatais. Demonstracijos buvo sėkmingos, nes atkreipė dėmesį beveik visų Los Angeles televizijos stočių ir radijų. Puikius reikalo paaiškinimus reporteriams suteikė inž. U. Kubilius. Visa tai jau vakarop šimtai tūkstančių televizijos žiūrovų išvydo savo ekranuose. Lietuviai ir jų problemos jau tampa familiariškos temos televizijos ekranuose.

se Angelių mieste.

Pačiame viešbutyje tuo tarpu vyko pietūs, skirti svečiui. Į pietus nuėjo keleta lietuvių. Tai gerokai suneraminę organizatorius, ir buvo prašyta vengti bet kokių obstrukcijų.

Kadangi, savo žodyje adm. Benderis pasisakė, kad Sovietų Rusijai trūksta maisto, o maistu Amerika nesuinteresuota, tai ir leidžiama rusams žvejoti netoli Amerikos krantų, į tą tvirtinimą A. Devenienė paklausė, kad kiek žinoma, sovietai eksportuoja jūrų maistą į Europą, kodėl gi toks čia Amerikos labdaringumas?

Admirolas teisūsakio, atsakydamas, kad Amerika negali uždrausti žvejoti artimuose tarptautiniuose vandenyse. Skirienė paklausė, nusistebėdama, kad admiras neatrodo labai jaunas vyras, o nežinojės nieko apie azilietaisykles. Admirolas, jam jau apie 60 metų, atsakė, kad Kudirkos įvykis yra nelaimingas ir nelaimtas, jis tą įvykį labai apgailestaujęs ir patikina, kad daugiau to nepasikartos. Tada Žarskus paklauso, ar nebuvo ir iki Kudirkos tokių nelaimingų įvykių, kada buvo išduoti dabar nežinomi pabaltiečiai? Admirolas Benderis vėl patikino, kad jis apgailestaujęs tą įvykį, ir, kiek jis žino, tokių išdavimų anksčiau nebuvo.

Pietų salėje susidarė tam tikra atmosfera, kuri privertė klausimus sustabdyti, nes pietų pradžioje buvo apeliuoti vengti bet kurios obstrukcijos.

Nors pietų reklamoje atvykęs admirolas pristatytas, kaip "the best informed of our national (Nukelta į 2 psl.)

Indokinijos karo atveju kiniečių įsikišimo nelaukiama iki karo veiksmų vyksta toli nuo kiniečių sienos. Kaip žinia, kiniečiai tiesia kelius šiaurinėje Laos dalyje, nuo kurios iki Ho Čimino kelių reizinio yra šimtai mylių. Ir dabartinėje situacijoje, kada Pietų Vietnamo kariuomenė ižygiavusi į Laosą vos 20 mylių buvo sustabdyta, R. Kinijos intervencijos nesitikima. Juo labiau, kad paskutiniaisiais metais R. Kinija savo karinę galybę permetė į šiaurę prie Sibiro sienos, kur kaip tik dabar -- Baikalo ežero apylinkėse -- vyksta dideli sovietų kariuomenės manevrai. Kitas klausimas būtų, jei pačiam Šiaurės Vietnamui, o ne jo ekspedicinėm pajėgom Pietuose, grėstų rimtas pavojus. Be to, ir pats Hanojus nenori kiniečių 'talkos', kuri vestų prie faktinės krašto okupacijos. Esminė pagalba Hanojus gauna iš Sovietų Sąjungos, bet ne iš Kinijos.

Dėl viso to, Nixono administracija (ir daugumas to pasaulio kampo žinovų) šiuo metu nesitiki kiniečių įsikišimo. Tiesa, žygi į Laosą Pekine pasmerkė net pusės milijono asmenų demonstracija, tačiau prileidžiama, kad jei Pekinas iš tikro galvotų įsikišti, jis į gatves sutrauktų kelis milijonus demonstrantų. Be to, kam kiniečiams reikalingas antras frontas pietuose, jei Šiaurėje jie jau turi ilgą frontą su sovietais?

Genovaitė Breichmanienė

pro žiūrą

M. SARGENIS

NORIM MAISTO, O NE PATRANKŲ!

Maskvos bosai, norėdami paslėpti tikruosius imperializmo ir kolonializmo tikslus, lengvatikiams pumpuoja, kad jie neša kitiems taiką ir gerovę. Tačiau mes gerai pažįstame tą bolševikinę "taiką", kuri baigiasi Raudonosios armijos išgyjimais ir savarankių valstybių pavergimu. Ne tik mes, bet ir afrikiečiai jau atsikando rusų teikiamos "gerovės". Nors rusai, Naserio dėka, išviešpatavo Egipte, tačiau arabai nekenčia rusų ir juos naikina. Dažni rusų nužudymai vyksta Egipte, Jemene, Sudane ir Somaliroje. Italų spauda praneša, kad praeitų metų gruodžio 10 d. Sudane, Kartumo prekyvietėje, buvo peiliu subadytas ir akmėmis užmuštas rusų karinis patarėjas. Nužudymo motyvai neišaiškinti, bet greičiausiai bus politiniai. Visai aiškus nužudymo motyvas Kisimajo, Somalijos mieste. Ten minia užpuolė rusų karinį specialistą ir jį užmušė šaukdama: "Mes norime maisto, o ne patrankų". Šis įvykis buvo slepiamas ne tik rusų spaudos, bet ir Somalijos oficialių įstaigų. Taip pat rusai yra dažnai arabų užpuldinėjami Kaire ir Aleksandrijoje. Egipte rusų kariniai technikai buvo arabų ūkininkų apmušti. Jemene rusai susilaukia nepalankių demonstracijų ne tik iš arabų, bet ir iš kinofilų. Tai parodo, kad rusai savo imperialistiniais metodais neišgyja simpatijų net afrikiečių tarpe.

SUDANE UŽDRAUSTA KOMUNISTŲ PARTIJA

Sudanas yra daugiausia arabų apgyventa Afrikos valstybė. Ji turi 15.186.000 gyventojų. Jie gyvena 2.505.813 kv. kilometrų plote. Nuo 1969 m. Sudaną valdo jaunas ir veiklus generolas Džafar Mohammed el Numeyri. Nors jis pats yra socialrevoliucinių tendencijų žmogus, tačiau priešingas komunistinei diktatūrai. Todėl pastaruoju metu jis pasakė, kad Sudano komunistų partiją jis sutriuškina ir sunaikina. Jis apkaltino komunistus, kad jie sabotuoja Sudano vienybę, užsienio politiką ir ekonominę pažangą. Todėl komunistų partija nebegalėsianti toliau Sudane egzistuoti. Visi komunistai būsią išmesti iš tarnybų. Jis prisipažino, kad padaręs didelę klaidą, kai panaikines visas partijas, opalikes laisvai veikti komunistų partiją. Dabar jis šią klaidą atitaisyti ir visus komunistus išnaikins.

El Numeyri pertvarkė ir savo vyriausybę. Jis įtraukė į kabinetą penkis ministerius civilius, kurie atstovauja darbininkams ūkininkams ir inteligentijai. Jei Numeyri pasiseks sudemokratinėti vyriausybę, tai reikia tikėtis, kad jis pasieks savo tikslo ir apvalys kraštą nuo komunizmo. Tai būtų Afrikai didelis patarnavimas.

JEI SENIAI SUVAIKĖJA...

Dar gerai prisimename poetą Liudą Girą. Jis keitė kailius, kaip čigonas arklis. Perėjo visas partijas ir senatvėje pasidarė Stalino garbintojas. Gal jis tai darė dėl garbės, gal dėl pinigų, o greičiausiai tai iš suvaikėjimo...

Tokių suvaikėjusių senių atsiranda ir tremtyje. Juozas Mikuckis susigalvojo numirti Lietuvoje ir, paliaupsinęs komunistus, grįžo tėvynėn baigti savo dienų. Gal ir jis svajojo susilaukti, kaip ir Liudas Gira, Vilniuje jo vardu gatvės pavadinimo. Kitas senis, Juozas Gobis, taip pat perėjęs daug partijų, prieš mirtį ėmė girti komunizmą. Vienybėje. Už tai jam atsidėkodami, bolševikiniai propagadistai keliom eilutėm paminėjo jo vardą komunistinėje lietuvių spaudoje.

Keisčiausias senis -- tai artistas Stasys Pilka. Jis neseniai viešėjo Lietuvoje apie mėnesį laiko. Jį bolševikiniai propagadistai vežiojo po visą Lietuvą, kai tuo tarpu paprastieji lietuviai tremtiniai turėti teisę (ir tai nevisi!) nuvykti 5 dienoms į Vilnių. Dėl to St. Pilka atsilygino bolševikams palankiu interview, kuriame paskelbė ne tik panegyrikų teatrininkams, bet ir politinių nesąmonių. Girdi, dabartinį valstiečių varu nesuvarysi į privačius ūkius...

Jeį Lietuvos valstiečiai galėtų, mielai jie ir rusų bolševikus iš Lietuvos išvartų, ir į savo ūkius su didžiausiu džiaugsmu grįžtų, ir St. Pilka už tokias skelbiamas nesąmones tinkamai atsilygintų... Didžiausio St. Pilkos suvaikėjimo žymė tai toks sakiny: "Vilniaus universitete išvydau masę jaunų prasmingų veidų, pirmą kartą pastebėjau, kad lietuvių tokios gražios akys". Na, ir Ameriką atrado suvaikėjęs artistas. Fabijonas Neveravičius pasakytų: "Visokių yra, visokių reikia..." Artistiniu požiūriu įdomesnis gyvenimas.

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ...

(Atkelta iš 1 psl.)

dėl to, dalinai nukenčia šventės grožis. Kaip manote šias kliūtis nugalėti šioje šventėje?

-- Aptarėme ir šią galimybę. Kad vadovai galėtų tinkamai paruošti savo grupes ir vienu metu išmokyti šokti repertuare numatytus šokius,

nutarėme šių metų vasarą, nuo birželio 19 iki liepos mėn. 3 d. netoli Chicago vasarvietėje suruošti specialius tautinių šokių grupių vadovams kursus. Kursus ruošia Tautinių šokių institutas, globos LB Centro valdyba, o kursams vadovaus Irena Šilingienė, tautinių šokių žinovė.

-- Kiti jūsus pirmieji

ALGIO MODESTO ŽODIS BOSTONO LIETUVIAMS

Korp! Neo-Lithuania valdybos pirmininkas Algis Modestas vasario 14 d. Bostone, minint Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo sukaktį, pasakė tokią kalbą:

Norėčiau paklausti aš jūsų širdingai, kas pašaukė mus čia ateiti šiandien? Ir kam šiandien ankstyvą rytą, bendrojo maldos, susikaupe prašėm pagalbos dangaus... Ir kodėl mes šiandien kielvianas daugiau, ne gu bet kada, giliau pagalojam daugiau įsipareigojam didžiam reikalui Lietuvos...

Mes žinom, kad nei ALT, nei Bendruomenė, nei VLIKas ar kas kitas neatvedė čia mūsų šiandien, o įsakyti melstis ar pajusti pareigą dar iki šiol pasaulyje nebuvo jėgos... Ir kyla klausimas kas suvedė mus Vasario 16-tąją.

Ar nepaieškotume vieno iš atsakymų tėvo ir sūnaus Brazilinkų troškimu... Nebuvo jie gal aikanai ar apdriskę; nebuvo jie nusikaltėliai kaliniai, bet buvo užgulti benamiai lietuviai, prispausti daunos letenos... Apie komunizmą man kalbėti netenka: jūs gerai jį pažįstat be aiškinimo... Nežinrnt ilgų priešpaudos metų, bet Brazilinkų širdyse laisvės troškimas buvo gylus ir ryžtingas, jų tvirtas tikėjimas laisve bei jai pasirošimas ir laukimas progos jį neapvylė... Mums visiems buvo labai suprantamas Brazilinkų veržimasis į laisvę... Jie žūt ar būt -- rizikavo laisvės siekti... Mes, žinom, kad tas jų siekimas apmokėtas kitų gyvybėmis... Komunistai juos žmogžudžiais apšaukę pasauliui, dar ir šiandien širsta tėvui ir sūnui Brazilinkams keršyti siekia... Amerikoje, prieš savaitę, televizijoje, Cavet programoje, pakviestas sovietų žurnalistas pasakė: "Du lietuviai žmogžudžiai nužudė lėktuvo jauną tarnautoją, o patį lėktuvą privertė nusileisti Turkijoje"... Mes gerai žinom, kad jie nėra žmogžudžiai, o Turkijos vyriausias teismas pripažino juos nekaltais ir paleido juos į laisvę... Toliau, gal mūsų šiandieninis nusiteikimas stipriau atsiremtų davus mažą žingsnį atgal į mūsų istorijos lapus kaip Lietuvos laisvės ir išlikimas buvo sprendžiamas Kęstučio ir Vytauto laikais... Žinanties istoriją nėra paslaptis, jog ir prieš 500 metų lietuviai gerai suprato ką reiškia turėti savo valstybę. Vokiečių ordinas -- kryžiuočiai, prisidengę krikščionybės siekimu tikslais, norėjo užvaldyti gražius ir palapčius, jog ir prieš 500 metų lietuviai gerai suprato ką reiškia turėti savo valstybę. Vokiečių ordinas -- kryžiuočiai, prisidengę krikščionybės siekimu tikslais, norėjo užvaldyti gražius ir palapčius Lietuvos plotus. Bet Vytautas, supratęs kryžiuočių tikslus, sutelkė didžius būrius kariuomenės ir dar gavęs pagalbos iš šalies, sudavė lemiamą smūgį, sumušdamas kryžiuočių ordiną galutinai -- taip vadinamam žalgirio mūšyje... Tuo būdu buvo išsigelbėta nuo vokiečių... Ir ne veltui Vytautą vadinam Didžiuoju, Jis giliai suprato Lietuvos savarankiškumo reikalingumą, to siekė visuomeninių politinių supratimų... Galia, nepasisekus galutinai atsi-

pageidavimai?

-- Kad visos tautinių šokių grupės laiku atsilieptų į komiteto prašymus registruotis, kad visos tautinių šokių grupės jau dabar rodytų su sidomėjimą pačia švente, kad į grupes jungtųsi mūsų šaunūs jaunimas ir kad Ketvirtroje tautinių šokių šventėje šokėjų skaičius būtų tikrai didelis. Tai mūsų visų viltys. Gi iš anksto pradėję, manau, nugalėsime visas kliūtis ir Ketvirtoji Tautinių šokių šventė bus vienas iš ryškiųjų kultūrinio gyvenimo įvykių sekančiais metais -- baigė pokalbį dr. Leonas Kriaučeliūnas, ant kurio pečių krinta daug naujų rūpesčių, planų ir, žinoma, kalnai darbų. Sekmės!

J. Janušaitis

jungti nuo Lenkijos, Vytautui mirus, Lietuva įsivėlusi į savųjų ir Lenkijos gincus, nusilpo ir pateko į Rusijos rankas.

Štai kas daros, Lietuva saaviems nesilaikant vienybės, netenka laisvės... Ir mums, skaitant tuos istorijos lapus, skauda širdį, darosi gaudu, kad Lietuva, galėjusi būti didelė ir galinga valstybė, ko Vytautas ir siekė, o po visų draskymosi dël valdžios, teko palūžti ir vergauti svetimiems... Dabar dažnai kyla klausimas, kodėl Lietuva tokia maža ir kodėl mes lietuviai nuolat turėjome kovoti ir kitybioti. Mes irgi turėjome progos būti didelė valstybė ir kiekvienas su mumis būtų skaitęs... Ne taip lengvai mūsų kelius būtų trypę ir žmonės išnaudojęs rudasis nacizmas ir ne taip žiauriai tautą naikinęs raudonasis komunizmas... Pagalvojus apie praeitus laikus ir galimybes Lietuvai būti didele valstybe, o taip pat istorijos bėgyje amžiams negražinamai padarytą klaidą. Yra žmonių pasakę, iš klaidų mokinkimės, ... bet antra vertus, kiek tų klaidų mums lietuviams gyvenimas atsiųs, o ar jau tik mokintis mums ir beliko...!

Minint Lietuvos 53-jų metų Nepriklausomybės sukaktį prisiminkime laisvės siekus Simą Kudirką... Ir rodos per nelaimingąjį Kudirką atsikrdo Vinco Kudirkos didieji žodžiai: "Tegul meilė Lietuvos dega mūsų širdyse, vardan tos Lietuvos, vienybė težydi...". Vienin-gai sujudo laisvo pasaulio lietuviai, atgimė kovingumo dvasia, Laisvės troškimas ir kova už ją iškilė aukštyn... Ir to Simo Kudirkos nelaimė bręstą vieningą kovą skelbti pasauliui padarytą skriaudą lietuviui jūreviui, o tuo pačiu dar garšiau šaukti laisvės Lietuvai... Ta pačia proga atsidarė platus laukas kalbėti apie pavergtą Lietuvą ir visą dabartinę jos situaciją... Nors ir iki šiol mes laisvojo pasaulio lietuviai, nepraleidome progų ir visomis galimybėmis buvo siekiama duoti ko daugiausia žinių apie mūsų okupaciją... Tik ne tiek atgarsio nei reakcijos nebuvo sulaukta iš didžiųjų valstybių, kiek šiuo kartu, po Simo Kudirkos įvykio...

Nežinrnt, kad ir anksčiau mūsų veiksmų buvo vykstama į Washingtoną ir visais Lietuvos reikalais buvo kalbama, buvo siunčiamos petijcijos... Mūsų studentai universitetuose labai dažnai turėdavo progos kalbėti apie Lietuvą ir lietuvius, o 1956 metais grangios atminties advokato Olio iniciatyva suorganizuotas Washingtono tautininkų kongresas... Prieš keletą metų turėjęs gero atgarsio lapkričio 13 manifestas New York'e, o taip pat jaunimo įsiveržimas į Jungtines Tautas, Didelę dalį mūsų kultūrinio gyvenimo pristatė mūsų dainų ir didžiulės tautinių šokių šventės. Taip pat dalyvavimas su mūsų tautodailę tarptautinėse parodose supažindino svetimačius su vienu iš mūsų kultūrinio lobynu... O ką jau bekalbėti apie visus Vasario 16 minėjimus, kurių proga, buvo nuolat priminta laisvojo pasaulio politikams okupuota Lietuva ir išneštos rezolucijos reikalaujant laisvės mūsų pavergtam kraštui...

Yra sakoma: "Kiekviena laisvė reikalauja aukų"... Simo Kudirkos auka kaip, žinovai apskaičiuoja, davė milijoninės dolerių vertės garsinimą mūsų pavergtai Tėvynei... Gal būtų, dėka šiuo metu prieš rinkimus Amerikoje, susikryžjavus politinių partijų interesams, Simo Kudirkos reikalas plačiai nuskambėjo spaudoje, televizijoje ir radijo bangomis... Be to, mūsų visų įdėtas darbas ruošiant ir dalyvaujant demonstracijose... O Chicagoje būta net tokių atsitikimų: ant rytojaus, po mūsų demonstracijų, nuėjus man į darbovietę, amerikona manęs paklausė, kad jie esą labai nustebę, jog lietuvių tarpe esama ir juodukų, nes gatvėse ėjo juodukai su užrašais plakatuose: "Freedom for Lithuania", "Let Our People Go!" "Gelbėkit žūstančius lietuvius".

Pasirodo, kas buvo, pasibaigus mūsų demonstracijoms kai kurie plakatai buvo palikti prie miesto rotušės, o juodukai tą pačią dieną ruošdami savo demonstracijas, matyt, pri-

trūkė savo plakatų, nekreipdami dėmesio, pasinaudojo mūsų paliktais... Taigi nenuostabu, kad amerikona pagalvojo jog lietuvių yra juodžių...

Taigi, nežinrnt, nei kas, nei kada mums ateis į pagalbą ir kiek aukų pareikalaus, reikia viningai siekti Lietuvos laisvės...

Tegu nesidžiaugia Tėvynės pavergėjas, kad mes skaldomės dėl okupanto brukamo oficialaus bendradarbiavimo, arba, kad mes vieni kitų darbus kritikuojam ar išjuokiam. Svarbu, kad mes didžiam tikslui viningai dirbam, nesiskundžiant ir nesiteisinant, kad lietuviškiems reikalams nėra laiko, arba per šalta, ar lyja išeiti į gatves su plakatais... Nežinrnt kaip tarpe mūs čia bebūtų, bet kaip Jonas Bilidnas rašė apie "Laimės Žiburį"... rodos, neįmanoma, rodos, nepasiekama, o vis dėl to švystelėja ir viltis... Taip ir apie Lietuvos reikalus pagalvojus, reikia tos vilties tikėtis...

Kaip, kad 1918 metais mūsų savanoriai, gali sakyti, be mažiausių ženklių laimėti kovą, išėjo prieš daug galingesnius priešus, neturėdami ginklų, apdaro ir bent kiek žmoniškesnio aprūpinimo... Išėjo su ryžtu, su tikėjimu laimėti, ... su didvyriška dvasia su didžiu noru būti laisviems...

Jie laimėjo, jų laisvė daug gyvybių pareikalavo, bet mes pažinom ką reiškia būti laisvais... Jų troškimas išsipildė Laisvojo Lietuvoj jiems pastatyuose paminkluose buvo užrašyta: "Mes žuovom, kad jūs būtumėt laisvi..." Kaip matome, laisvė reikalauja aukų... Deja, tikstančiai partizanų krito ža-liam Lietuvos miške... Ne penki "Stulpai turgaus aikštėj" partizanams pririšti buvo, kaip Algirdas Lansbergis rašė, bet daug buvo turgaus aikščių su išniekintais partizanų lavonais, kaip sako mūsų broliai, atkeliavę į svečius iš pavergtos Lietuvos...

Partizanai kovojo drąsiai su viltimi, su ryžtu ir tikėjimu išvyst laisvės rytą... Tai partizanų aukos skirtos laisvei... Prie jų prisidėjo Sibiro tremtiniai" savo kaulais nubarstę sniegulaukus", kaip rašo Stefanija Rūkle-nė... Tiek partizanai, tiek Sibiro tremtiniai ar iš vis komunistų išžudyti nekalti lietuviai tikėjo laisve ir jos troško, o ir mes čia, šiandien susirinkom taip pat tos minties vedini...

Ir pažvelgę į savo dabartinį gyvenimą, galėtume pasakyti, kad mums nieko netrūksta... Tu rime visko, ko žmogiškam gyvenimui reikia, o laisvės net ir per daug, kai kurie užmiršta, kas vertė jų tėvus ir juos savo Tėvynę palikti ir ieškoti laisvės svetimos kraštos... Šiandien tik keliomis mintimis perbėge

Adm. Bender...

(Atkelta iš 1 psl.)

leaders", paaiškėjo, kad tik tragiškas Simo Kudirkos įvykis šiek tiek papildė jo humaniškų dorybių bagažą. Jo pastaba, kad "rusams trūksta maisto, o mes jiem, dėl to, leidžiame žvejoti netoli mūsų krantų", savime išduoda prielaidą, kad mūsų Simas ir buvo paauktas dėl geltonuodgių menkių.

Reikia tikėti, kad ir kituose miestuose, kur vyks tas admirolas World Affairs paskaitininko rolei, lietuviai, kaip ir losangeliečiai bus budrūs ir tinkamai sutiks tokį svečią. (Cd)

per Lietuvos gyvenimo istoriją pastebėjome, kad mūsų tauta ne vergauti, bet laisvės gyvenimui skirta... Tas gilus laisvės supratimas ir troškimas persiduoda iš kartos į kartą... Buvo kariai, buvo priespaudos, trėmimai, žudynės ir vėl komunistinis teroras... Kėlėmės iš svetimųjų jungo, pažinom laisvos Lietuvos gyvenimą... Dabar, išklydę į laisvą pasaulį, kaip matot, nerimstam, savam kraštui nevaržomai dirbam, ir dirbam visi, nes lietuviybę išlaikyti ir siekti Lietuvos laisvės reikia daug jėgų... Kiek iš paskutiniųjų įvykių pastebėjome, jog mūsų visų vieningas troškimas padėti lietuviui... skelbti pasauliui Lietuvos priespaudą ir reikalauti laisvės, davė gerų rezultatų... Tegu ir toliau ši dvasia mumyse gyvena... Gal tada ir Lietuvos okupantai nebus taip lengva į mūsų tarpą įsti, mus klaidinti, nesantaišką kelti ir ryžtingumą, kovoję už mūsų laisvę mažinti... Žinokim, kad komunistų metodai platis ir sukti... Todėl ir mes labai apgalvotai, bendrom jėgom, su viltimi ir tikėjimu Laisve, dirbkim... Nežinia, dar kaip ilgai raudonasis okupantas Lietuvą naikins...

Nežinia dar kiek pavergta tėvynė mums Brazilinkų atsiųs... Nežinia dar kiek mirtimi ar ka-lėjimu Simokaičių nubaus... Nežinia, dar kiek Kudirkų šauks... "Gelbėkit, ... priimkit į laisvę"...

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

DOVANŲ IR BRANGENYBIŲ
PREKYBA

TERRA

Viskas iš kristalo, porcelano, sidabro, keramikos; tautodailiniai odos ir medžio darbai; Lietuvos linas, lietuviški paveikslai ir knygos, meniškos Hummel, Cappe, Lladro, Hutchenreuther, Anri ir kt. figūros ir kt.

14 Kt. ir 18 Kt. aukso apyrankės, sagės, medalionai, auskarai, kryželiai, grandinėlės; Longines ir Wittnauer laikrodžiai, paprastai ir auksiniai; didelis gintaro puošmenų, pradedant žiedais ir baigiant karoliais ir apyrankėmis, pasirinkimas.

Žiedai su deimantais, akvamarinais, ametistais, opalais ir visais kitais brangiaisiais ir pusiau brangiais akmenimis; taip pat kultūrinių perlų karoliai ir kiti papuošalai; ivory, koralai ir t.t.

Prekės importuotos iš įvairių Vakarų Europos kraštų, atraktyvios, aukštos kokybės, neaukštomis kainomis.

Mūsų adresas:

**TERRA, 3237 West 63rd Street,
Chicago, Illinois 60629.**

Telefonas — 434-4660.

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILNIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA ISEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METU \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAUS PASAŲ • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREIŠKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

TIKSLUS ŽODIS

Dirvos 13 nr. ištisai atspausdinome Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininko dr. Kazio Bobelio kalbą, pasakytą Clevelande Vasario Šešioliktosios minėjime.

Reikia pripažinti, kad ši kalba buvo viena iš tų, kurios Vasario 16 minėjimuose sustoja arčiau siai degančių ir išsivijusių skaudžiausių išgyvenamųjų problemų. Prelegentas, paliesdamas dabartinę išsiviją, atrado joje atsparos pagrindus, bet, kas svarbiausia, nurodė, kaip palengva prie šias nori politinį išsivijos veidą pakeisti į naujais kultūrinį, lengvai pasiduodantį sovietinių čiulbonėlių giesmėms.

Dr. K. Bobelis atvirai pavadino visus tuos, kas vardan akimirksniško lietuvių išsivijos išsiviję, skuba bendradarbiauti bet kuria iš sovietini lagerio siūloma kaina. Tokiems jis davė "naivių sąjungininkų" vardą. Savaiame suprantama, kad tokie "naivūs sąjungininkai" išsiviję darbu yra dingę. Gyvenimo faktai akivaizdžiai rodo, kad visų tų dialogo "ideologų" nėra kvapo nėra ten, kur eina kova dėl Lietuvos valstybės principo. "Ideologams" labiau rūpi sovietinių kultūrinės išsivijos solistų "dul-dul-dūdelės", bet ne Lietuvos himno teigimai.

Todėl dr. K. Bobelio ryžtingai užimtoji pozicija verčia apsispręsti tuos, kurie vis norėtų sėdėti ant dviejų kėdžių: glostyti dialogininkus, išduodančius politinės išsivijos principus, ir atsisotiti Lietuvos himną giedant.

"Naivių sąjungininkų" veržimasis ryškiausiai matomas į mūsų jaunimo tarpą. Ten kai kur jaunimo klaidinimas ir mulkinimas jau pereina į sąsą ribas. "Naivieji sąjungininkai" kaip tik jaunimo nepatyrimo ir dezorientacijos dėka, verbuoja sau sąjungininkus. Nepriklausomos valstybės temos mažiau skamba jaunimo tarpe ir tai yra ilgas ir nepastebimas "naiviųjų sąjungininkų" darbas.

Tačiau ir čia Brazins kai, Simokaičiai ir Simas Kudirkas sugrįžę tą lepšiskumo atmosferą, kurią vis kūrė "naivieji sąjungininkai". Jaunimas pradėjo atskirti grūdus nuo pelų.

Jaunimas dar ne visur supranta, kad pasiuntinys iš anapus, jeigu tik kalba lietuviškai, jau yra pageidaujamas svečias. Ir kvilingas su novergais kalbėjo norvegais. Ir Sniečkus ilgą va-

landų kalbas lietuviams sako lietuviškai. Ir daug kur okupuotoje Lietuvoje tardytojai enkavedistai lietuvius tardo lietuviškai... Jaunimas pradeda atrasti politinį principą, nepriklausomos savo valstybės primatą, atmesdamas įtikinėjimus, kad jaunimui užtenka rūpintis grandinėmis ir dūdelėmis. Nepriklausomos Lietuvos primatą jau ima suprasti jaunimas tiksliau už "naivių sąjungininkų" klaidinimus. Tai rodo Korp! Neo-Lithuania išsivijimas dul-dūdelininkams, norintiems bendrauti su kvilinginėmis delegacijomis iš anapus, per rengiamą Jaunimo kongresą.

"Jie nori mus suskaldyti, kad lietuvis kovotų su lietuviu", išpėjo dr. K. Bobelis. Ir tas išpėjimas visų pirmą turėtų pasiekti jaunimo sambūrius. Mes mylime ten kenčiantį brolį, mes norime jam talkinti laisvės siekyje. Bet ar mes galime vadinti "kenčiančiais broliais" tuos, kurie į mūsų tarpą skuba su aiškia lietuvišką kvilingų ir okupanto skirta misija?

Pasiuntiniai iš anapus neatrodo "kenčiančiais broliais", bet geros gyvenimo sąlygose pertekusiais pareigūnais. Jų pareiga sukompromituoti politinės išsivijos principus, nustumti žūbtūtinę lietuvių tautos kovą dėl laisvės į beprasmių klausimų krūvą, iškięti lėkštų pasitenkinimą jų rengiamais parengimais arba iš ten masiškai siunčiamą lektūrą.

Kada jaunimas ima aiškiai skirti grūdus nuo pelų, išsivija atgaus tą balansą, kuris našus jos savitumui, jos egzistencinei prasmei ir orumui.

Dr. K. Bobelis palietė principines išsivijos problemas, pristatė jas žodžiais nevyniodamas į vatą ir įtvirtino precdentą šiais gyvybiniais klausimais kalbėti atstariai, kaip tinka chirurgui atsistojus su skalpeliu prie operacijos stalo.

(nj)

• VILNIUJE netoli katedros yra didžiulis istorijos-etnografijos muziejus, kuris gana turtingas eksponatais. Daugelis tų eksponatų savo praeitimi siekia pačius seniausius laikus. Jų tarpe esama XI-XVIII amžiaus monetų, bet nėra ten išstatyta prieš trejetą dešimtmečių Nepriklausomoje Lietuvoje kursavusių pinigų. Kodėl? Gi todėl, kad okupuota Lietuva gali dary-

Senosios lietuvių kartos veikėjai su mūsų diplomatais Vasario 16 proga suruoštame priėmimo Carnegie Endowment International Centre New Yorke, Nuotraukoje iš kairės: Lietuvos gen. konsulas New Yorke A. Simutis, I. Trečiokienė, E. Mikužytė, Lietuvos Laisvės Komiteto pirm. V. Sidzikauskas ir A. S. Trečiokas.

VIENINGOS VEIKLOS BESIEKIA

EMILIJA ČEKIENĖ

nė apie vienybę kalbėti ir dar didesnė nesąmonė jos siekti. Tai neįmanoma. Galima tik vieningai veikti organizacijoms kooperuojant, kada iškyla didieji mūsų tautiniai įvykiai, pabrėžė jis.

Dažnai paskutiniu laiku kiekviena proga skaitome siūlymus, kad ALT ir VLIKą sudarančios grupės esą neturi jokio užnugario, mirštančios organizacijos. Jei į tą klausimą nesigilini, gali patikėti, tačiau panagrinėjus ištikini, jog skelbiama netiesa kažkokiais išsiskaidavimais, nes visos tos kelios grupės leidžia savo laikraščius, žurnalus, spausdintą knygą ir t.t. Jeigu jos finansiskai pajėgia tai vykdyti, tai aiškiai rodo, kad jos turi savo skaitytų bei rėmėjų pakankamą užnugarį. Žinoma, pirmieji veikėjai neina jaunyn, bet užtat priauka ir bręsta jaunieji nariai. Tos pačios org-jos remia lietuviškas mokyklas, skiria stipendijas, kur čia ir suskaičiuosį jų didį įnašą į bendrąjį lietuvių išsivijos dvasinių vertybių lobyną.

Keista, kodėl pradedama tų org-jų neapkęsti, norima jas sunaikinti. Matome spaudoje ir per radijo valandėles girdime skelbiant kiekvieno savaitgalio parengimus, kartais net ne vieną, kuriuos ruošia vis kita org-ją ir pelnas skiriamas vis kilniam lietuviškam tikslui.

Juo daugiau organizacijų, juo lietuviškas gyvenimas kultūriškai ir vispusiškai darosi judresnis. Kokia gi visus apjungianti org-ją galėtų pati viena tiek daug atlikti? Tuo labiau, kad jos nariai nebūtų įvairiais klausimais vieningos nuomonės, kaip jos nėra net ir kiekvienoje šeimoje. Gi pasiskirstę į mažesnius vienetus, susiburia maždaug bent jau panašių nuomonių žmonės ir todėl darbas eina sklandžiau, nuveikiama daug daugiau.

Apsijungti visiems po vienu sparnu, priklausyti vienai tik kaip lietuvių org-jai, turėti tik vieną vadovybę, reikėtų tiksliai, o jeigu gyvendamas laisvame krašte gali jos nepripažinti, nesiremti, o kitos nėra, tai

grėsia didelės lietuvių dalies nutautėjimas, pasitraukimas iš lietuviško pasaulio.

Kalbant apie organizacinius vienetus, reikia priminti ir privačią iniciatyvą, kuri be pirmenybių rungtyniavimo tyliai dirbant nuveikia daug ir didelių darbų lie-

tuvybės, kultūros ir politikos baruose. Juk viena vadovybė sėdėdama soste su dirigento lazdele negali pasiekti viso pasaulio užkampuose lietuvių ir laiku visiems nurodinėti, ką ir kaip veikti, ypač, kada netikėti veiklos momentai užklumpa. Tai puikiai parodė neseniai praėję aukščiausi minėtų lietuvių tragikos įvykiai, kur kiekviena org-ją ir net asmeninė iniciatyva savo apylinkėj greit ėmėsi darbo.

Dabar vėl štai kalbama ir rašoma apie Simo Kudirkos leidinio reikalingumą, galvojama, kas imsis iniciatyvos. Tuo tarpu žinomas rašytojas eilės romanų laureatas Jurgis Gliudauskas jau parašė ir Vilties Dr-ją išleido. Ir parašytas gerai, anot kito rašytojo, suspėjusio jau ir perskaityti korektūras. Kaip teko girdėti, kita privati iniciatyva jau rūpinasi ir į anglų kalbą išsivijos išleisti. Ar galima visai tai paneigti vien dėl to, kad darbas atliktas bekokios nors didžiosios org-jos vadovų leidimo, atsiklausimo? Svarbu, kad jis būtų atliktas gerai.

Šis bei tas

• Į Jaun. Kongresą kviešti iš Lietuvos jaunimo -- būtų labai miela, jei būtų galima iš ten kiekvienam doram žmogui užsienin išvykti. Deja, žinome, kiek vargo, prašymų, nuolankavimų ir kyšių okupantui prireikia, jei nepartinis ir nepataikaujantis panori aplankyti Vakarų ar Ameriką. Trunka eilė metų, o dažnai -- ir visai negauna tos malonės, vien daug pinigų, laiko ir nervų išsivijojus. Kaip ir mūsų turistams tenai -- pagal ištikimybę Maskvai vieniems tik kelios dienos Vilniuje ir Trakuose, kitiems -- Kauną ir net gimtą kaimą pamatyti leidžia, o trati -- išstius mėnesius ten svečiuojasi ir dar oficialiose sueigose žodį tarti gauna. Tie faktai per daug ryškūs. Ir Maskva be abejo noriai atsiųstų savo pataikdumus, paruošus propagandistus, į mūsų ruošiamą Kongresą, bet dori jaunuliai (kaip Kudirka ir Simokaitis) tos malonės tikrai nenusipelnė. Tad mums ar ne apskivilinimas būtų į savo tribūną įkelti Sovietų propagandistus?

• Dabar pas mus visuotinė moda -- niekinti bet kokius mitus! Net norint kieno nuomonę visai supeikti, sakoma: tai tik mitas (reiškia, beprasmiškas, niekam vertas galvojimas). Betgi viskas turi savo prasmę ir vietą. Žmonijos istorijoje, ypač tautų gyvybės pavojuje, net mokslo pažangoje -- labai daug lėmė vaizduotės fantazijos, vizijos ir mitai. Visa tai pakursto žmogaus dvasinį veiklumą, ugdo ktrybinius polėkius bei idealizmą. Vaizduotės vizijos ir mitiniai paveikslai bei žygiai -- dažnai sugundo konkrečiam ryžtui nepabūgti kovos už šviesesnę rytojų, už teisingesnę ateitį žmonijai ar tautai.

• Štai skaitome, graikai saloje Icaria (Egėjo jūroje) stato 30 pėdų aukščio bronzinę Ikaro statulą. O tai vien mitas, kad Ikaras prieš 3000 metų vaško sparnais mėgino skristi į neužmatomas aukštybes ir -- pasiekti saulę... Koks gražas, patrauklus ir prasmingas mitas! Ir mes branginkime savo tautos legendas.

• Vis dėlto laisvo pasaulio balsai Maskvą šiek tiek jaudina. Nu-teistųjų žydų dalis jau išleista vykti Izraelin. Taip ir Simokaičiui su švelninta bausmė (nors 15 metų prievartos stovykloje Sibire išken-tėti -- beveik irgi mirtina kankynė). Galbūt okupantui tyčiom norisi panaudoti progą -- rodyti savo tariamą gailingumą? Bet jei mes panašiais atvejais visai jokio balso nekeltume, neprotestuotume, tai ir okupantui nebūtų progos nei reikalo demonstruoti savo "humanistikumą" -- jis ten tylom nužudytų lietuvių be jokių atsiprašymų. Tad mums kaip pirštu durta: mūsų buvimas šiaip uždan-gos didžiai prasmingas! Ir mūsų balsas turi būti vieningai grynas, be abejingų ir be kompromisų! Tad ne gėrybėmis aptekus besaikiai puotauti ar bankuose lobius krauti mūsų pareiga, bet -- aky-lai budėti ir pinigą bei protą kloti dėl tėvynėje skriaudžiamų brolių. Ist-orijos momentas mums šią pareigą uždėjo, nebuikime dezertyr-ai.

• Vienas dabar Izraelin išleisčių žydų, Griša Feiginas, buvo pro-testavęs dėl antisemitizmo ir neišleidimo išvykti. Raud. armijos kapitonas, jis buvo II D. kare gavęs eilę medalių už pasižymėjimą -- jis juos pasinė valdžiai atsiimti atgal. Todėl buvo iškeltas į be-protnamį. Laisvėje šiaip uždan-gos gyvenantiems žydams uoliai demonstruojant, Sovietai nusileido. Ir Feiginas ne tik išleistas iš beprotnamio, bet ir gavo vizą vykti į Telavivą. Maskvos lietuvių aikštėje būriui palydovų jis pasakė: "Ši viza -- tai auksas. Ne-iškeisčiau jos už visus Rockefellerio turtus. Esu labai laimingas. Bet man lindna dėl draugų, kurie lieka kalėjime (čia jis mini žy-dus, nuteistus už bandymą pabėgti lėktuvu, irgi kitus Leningra-do, Rygos, Kišino vo kalėjimuose)".

• Tokia yra autentiška atestacija apie gyvenimą Sovietijoje. Leidimas palikti tą "rojų" yra brangesnis už milijonus lobų! Ar dar neatsidaro akys mūsų kitiems spaudus žmonėms, kurie tvirtina, kad mes dar permažai žinom apie buitį Rusijoje, kad re-miamės tik pirmo bolševikmečio įspūdžiais? Be abejo, yra ten nemaža paleckinių prisitaikėlių, kuriems gal būtų visai neblogai gy-venasi (ir apaštaly tarpe vienas atsirado savanaudis materialis-tas). Bet sveikos dvasios žmogui visokia vergystė sunkiai pake-liama. O idealistų patriotų mūsų tautoje dar netrūksta. Jie diena naktis laukia ilgisi laisvės dienos, taip pat jie tikisi iš mūsų vis tvirtesnių ir drąsesnių žygių. Gavėnys metu peržiūrėkime sąži-nes: ar kiekvienas darome visa kas tik galima, ar kartais netruk-dome tėvynės išlaisvinimo pastangoms?

ŽEMĖS DREBĖJIMO BALANSAS

Vasario 9 dienos žemės drebėjimas, su šiurpu ir baime prikėlęs Los Angeles gyventojus lygiai šeštą rytą, dar nėra nurimęs. Per dešimtį dienų buvo per du šimtu didesnių ar švelnesnių žemės plutos sudrebėjimų. Tai ypač daug, kas dvi valandos juntamais dreba žemė. Faktinai gi žemė dreba dažniau, bet mažiau juntamai. Pagal seismologą Richterį, kurio skalė visuotinai priimta žemės drebėjimų stiprumui matuoti, tokie sudrebėjimai dar ilgai, per mėnesį laiko, kartosis katastrofos vietoje.

Šešiasdešimt dvi žmogaus gyvybės ir perpusė bilijono dolerių nuostolių atnešė katastrofa. Lietuviai priskaičiuoja į savo nuostolių balansą suktas statulas Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje, o šiaip gi, suktus langų stiklus, griuvusius židinių kaminus ir keramikos dalykus. Vienas lietuvis, būdamas tą valandą miesto centre, per plauką išvengė mirties, kada ant šaligatvio, kur jis buvo, ėmė kristi dangorėžio karnizai.

Vis pasikartojantieji požeminiai smūgiai daugeliui neleidžia miegoti, išnervina, neleidžia ilsėtis. Todėl pranašauja, kad netrukus iš Los Angeles ir jo apylinkių prasišės masinis egzodusų gyventojų, kurie užplūdo Los Angeles, ieškodami čia subtropikinio klimato malonumo. Žmonės, kurių darbovietės nevaržo ir labiau pasituri, jau masiniai apleidžia pietinę Kaliforniją. Juos gasdina gandai, kad vasario 9 d. drebėjimas nebuvo tas "didysis", kurio laukia jau keliasdešimt metų, bet tik įvadas į "didįjį". Besikartojąpo žeminiai smūgiai tartum patvirtina tą tezę. Pagaliau ir prof. Richteris pasakė, kad tuo tarpu žemės plutoje vyksta masių išsidėstymo procesas.

Milžiniški žemės drebėjimai, kaip buvęs Peru arba Krokatau saloje, nušluoja nuo žemės paviršiaus dešimtis mylių plotus, palikdami toje vietoje tyvuoliuoti prarajoms ir garuojantiems liūdnams.

Iki šiandien (vasario 20 d.) nukentėję plotai ne atgavo normalaus gyvenimo. Nėra vandens, nėra dujų, išviečių būdelės pastatytos ant šaligatvių. Nėra mokyklų ir daug kur žmonės vis negali pradėti darbo. Nuostoliams padengti yra įvairių planų, bet pinigų vis dar nėra, ir žmonės masiniai renkasi šalpos gavimų įstaigose, bet gauna tik vienas kitas legalizuotas pašalpas.

Vaikų nervuotumas pasireiškė dažnai psichiniu suirimu. Vaikai bijo savo namų, kurie jie išgyveno drebėjimo baisumą. Jie bijo pasikartojančių žemės drebėjimų. Todėl katastrofos vietoje atsidarė psichiatrinės pagalbos punktai, kur stengiasi vaikus gydyti nuo psichozės. Visą apylinkę užtvindė šunų. Šunys prarado savo namų jausmą ir išbėgę, nesuranda namų. Pasiutimo pavojus yra labai aiškus. Šunys ir katės gaudomos ir talpinamos prieglaudose - stovyklose, kur per tam tikrą laiką, šeimininkui neišreikalavus, bus naikinami.

Po katastrofos užstojo šaltos, iki 40 laipsnių naktys. Neturėdami gazo, žmonės miega automobiliuose, naudodami auto šildytuvus. Jie gauna ribotą vandenį, kurį pristato ugniagesių tankai.

Suardytos užtvankos pavojus, atrodo, atslugo, nuleidus reikalingą vandens kiekį, kad vandens paviršius nusektų keliolika pėdų žemiau apardytos užtvankos. San Diego greitis visiškai nepravažiuojamas, nes ant kelio atsirado milžiniškos barikados. Tai visa eilė sugriuvusių viadukų ir pervažų. Visas tas greitis tarpas yra milžiniškų suardymų groteska, kuriai išvalyti ir sutaisyti reiks ilgų savaičių ir mėnesių. Bendrai gi, atitaisymai yra ilgų distancijų siekiai. Pav. pataisyti sudraskytus ir sudegusius elektros transformatorius truks nemažiau, kaip ... pusantų metų. Pataisyti užtvanką ir sugrąžinti padėtį į normalų stovį nemažiau, kaip pora metų.

Tie pataisymo laikai jau savaime rodo, kokie objektai sunaikinti ir koks tų sunaikintų objektų didumas.

Smarkiausiai nukentėję Olive ir Veteranų ligoninės atrodo vaikų žaislais, išdykėlio rankomis sujaukti ir sukulėti. Tie stambūs pastatai buvo netoli žemės drebėjimo epicentro, nuo kurio sklido, kaip bangos vandenyje, įmetus akmenį, drebėjimo bangos.

Vos dviem valandom praejus, aštuntą rytą, jau du šimtai seismologijos aparatų apsupo epicentro vietovę, ieškodami atsakymų, tinkamų mokslui išvadoms. Vienas iš tų atsakymų buvo atradimas, kad San Gabriel kalnai pažengę pirmyn, įžengę į esantį po žemės pluta tarpą ir pakilo trimis pėdomis aukščiau. Aišku, kada žengia bombas Vokietijoje. Kiti žemės drebėjimo katastrofoje atranda didesnių baisumų. Pats reikšmingiausias dalykas čia glūdi staigume. Viena drebėjimo minutė tęsiasi kaip amžinybė. Staigumas užklumpa sukrečiančiai. Antras nuogasio aspektas yra tartum pagyvėję ir pamišę apyvokos daiktai. Viskas, kas prieš sekundę buvo savo vietoje, viskas tai, stalai, kėdės, paveikslai ant sienų, patiesalai, smulkūs daiktai, lovos ir lempos -- viskas pajuda, kažkur pamišėliškai veržiasi. Viskas juda, girgžda, dunda, skamba, dūžta. Tas daiktų "pamišimas" ir yra būdingiausias šitokio kalibro žemės drebėjimo žymė. Kada drebėjimas yra dar stipresnis, tada, sako, kiti efektai. Tada ant galvų krinta lubos ir nėra laiko stebėti pamišusių baldus.

Šio žemės drebėjimo balansas dar nesuvestas ir ilgai dar bus suvedamas medžiaginių nuostolių skaitlinėmis ir žmonių psichikos sukrečimais.

Korespond.

LIETUVIŲ FOTO ARCHYVO 1971 M. FOTOGRAFIJOS KONKURSAUS

Lietuvių Foto Archyvas skelbia 1971 m. nuotraukų ir skaidrių konkursą.

Premijos už geriausius kūrinius bus paskirstytos sekančiai:

I-ji premija \$100.00 už patį geriausią kūrinių: juoda-balta nuotrauką arba skaidrę. Mecenatas — Chicago Savings & Loan Assn.

II-ji už spalvotą skaidrę \$50.00 vertės Paskolos Lakštą (Savings Bond) skiria Midland Savings & Loan Assn.

III-ji premija už spalvotą skaidrę \$25.00 vertės daiktų skiria Furniture Center, Inc. p. Lieponis.

II-ji premija už juoda-balta nuotrauką \$50.00 vertės Paskolos Lakštą (Savings Bond) skiria Holsum Bakery, p. L. Kutchins.

III-ji premija už juoda-balta nuotrauką \$25.00 vertės daiktų skiria Norman Burstein Furs.

Sekantys trys paminėti kūrinių abiejose grupėse bus taip pat apdovanoti.

Skaidrių grupėje: Pirmą — 20 gal. benzino iš Rockwell Standard Station. Antrą — pietūs dviems, Sharko's Restorane. Trečią — butelis konjako iš Knights Inn.

Juoda-balta nuotraukų grupėje: Pirmą — Kelionės žadintuvą dovanotas Evans Funeral Home. Antrą — pietūs dviems Sharko's Restorane. Trečią — pietūs dviems, Diamond Head Restorane.

Konkurse gali dalyvauti visi lietuvių kalmės asmenys.

Platesnes informacijas ir konkurso taisykles galima gauti pas Konkurso Vedėją John G. Evans, Jr., 6845 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60636. Tel. RE 7-8600.

• Los Angeles birutiečių metiniame susirinkime buvo peržvelgtas nuveikti darbai ir nustatytos tolimesnės veiklos gairės.

Sudarant vadovaujamus organizacijos organus kasmet yra susiduriama su vis didesniais sunkumais, todėl nutarta valdybą verbuoti narses alfabetine tvarka.

Tuo būdu naująją birutiečių valdybą 1971 metams sudaro: pirm. Adelė Balsienė, Ema Dovidaitienė, Kotryna Bulotienė, Veronika Andrašiūnienė ir Alena Devenienė. Kandidatės: O. Banionienė, O. Balčiūnienė.

Revizijos komisija: A. Dūdienė, V. Mažeikienė ir A. Pažiūrienė.

J. GRAUDA

Dialogas dėl druskos

Savo laiku gavome tikras žinias iš Lietuvos žemėlį atlankiusio turistų, kad ne tik Lietuva, bet ir Maskva turi tam tikrų problemų apsirūpinti druskos savitarna.

Būtent, tam tikrose Vilniaus užkandinėse gražiai stovi ant staliukų druskinės, o druskos jose nėra šnipšt! Nėra druskinės druskos. Nori pasūdyti iškeptą žuvį, turėk žiupsnį druskos Tiesos atplaiše, trauk iš kišenės ir sūdyk, sveikas, kiek nori.

Paklausi padavėjos: kur gi druska? Pašaipiai atkerta: žuvį gavai ir džiauks. Cukraus turime, kiek nori, cukrumi ir pasūdyk.

Vieną žodžiu, buvo druskos problema ir reikia prisipažinti, kad tai nėra didelė problema iš viso. Net gi, valgant be druskos, savo sveikatą nuo arteriosklerozės apsaugoji. Už tai net reikia valdžiai dėkoti: kad rūpinasi žmonių sveikatingumu priežiūra etc. Tuo juk buržuazinė ir feodalinė valdžia nesirūpino.

Buvo ir druskinų problema. Tai buvo dėl druskinų stokos. Piliečiai mėgsta, taip, per klaidą, išsinešti druskinę savo kišenėje. Mat, krautuvėse yra druskinų stoka. Išsineša piliečiai druskinės ir naudoja jas namuose. Ir patogų, ir pigų, ir kultūringą.

Tačiau sūdyto savitarna suiro tada valgyklose. Savitarnos tvarka pripylė tada druskos į vieną lėkštę, pastatė valgyklos kampe, o kiekvienas valgytojas imkis ir neškis druskos ant peilio galo. Kai ėmė nešti ir skubėti, kad tik kiti neišneštų, pribarstė pilną kambarį druskos. Nemažiau, kaip Chicagoje žiemos metu ant gatvių pripila. Buvo ir tokių, kurie po tris kartus bėgo su savo peiliu druskos pasiimti. Pagaliau tokius sudraudė. Ardo savitarną ir, bendrai, kenksmingi savanaudžiai.

Kada mes išdėstėme tuos patikimus ir savitarnai labai sūrius faktus savo "graudose", į tą išdėstymą atsiliepė ne koks nors sovietinis leidinys, kuris rikiuoja savitarnos bėdas ir laimėjimus, bet pats meno ir kultūros žurnalas Švyturys. Švyturys ryškiai nušvietė atplaišinio humoristo piktybinius kėslus nerespektuoti tarybinės savitarnos laimėjimų. Švyturys paskelbė anti-feljetoną, kuriuo leit-motyvu paėmė emigracinio atplaišinio feljetonisto išmislą, esą tarybinėje Lietuvoje, Druskinuose, druskos nebėra. Druskos yra perteklius paskelbė Švyturys. Druska pristatoma vagonais, tvirtino Švyturio feljetonistas. Draugiškoji Lenkijos respublika pristato mums druskos kiek tik mums reikia, akcentavo Švyturys.

Vieną žodžiu Švyturio feljetone apie druską mes kaip tik neatradome... druskos.

Saugus ir pelningas sutaupų investavimas į nekilnojamąjį turtą

Jūs gaunate Kalifornijos valstybės įstaigos įregistruotą nuosavybės lakštą, be Jūsų sutikimo ar su Jumis neatsiskaiciuotą niekam neperleidžiamą. Dėl smulkesnių informacijų kreipkitės į mus, lietuvių įkurtą ir vadovaujamą investavimo Bendrovę

**RŪTA Inc., 3002 Santa Monica Blvd.
Santa Monica, Calif. 90404
Tel.: (213) 828-7525**

SOVIETINIS ŠPIONAŽAS

(6)

ŽUDYK IR NEKLAUSK

-- Ar galiu valandėlei įeiti? -- paklausė Chochlovas.

Okolovičius sekundę suabejojo, bet paskui pasitraukė į šalį, praleisdamas ateivį:

-- Prašau, nors aš jūsų ir nepažįstu...

-- Bet aš jus labai gerai pažįstu, -- atsakė Chochlovas šypsodamasis. -- Ar galiu atsisėsti? Aš jums tuoj viską paaiškinsiu. Ar jūs esate vienas?

Okolovičius išėjo į koridorių ir pažvelgė į laiptus. Paskui grįždamas rūpestingai uždarė duris ir ranka parodė ateiviui kėdę.

-- Taip, aš esu vienas.

Jis atsistojo prieš Chochlovą, įremdamas savo žvilgsnį, lyg norėdamas atspėti, kiek tas vizitas yra svarbus.

Tada Chochlovas iš karto viską išdėjo:

-- Georgij Okolovičia, aš atvykau iš Maskvos... Partijos centro komitetas davė įsakymą jus likviduoti... Ir man tai pavesta padaryti su keliais agents, kuriems aš vadovauju...

Okolovičius pasiliko sėdėti tylus. Nė vienas raukšlė jo veide nesuvirpėjo. Jis galvojo, tačiau nenustojo stebėjęs ateivį.

Nustebintas šia tyla, Chochlovas pasiskubino pasakyti pagrindinį reikalą, kad įrodžius savo nuosirdumą, užmiršdamas kaip buvo pasirodęs kalbėti:

-- Aišku, aš nenoriu jus nužudyti. Aš atvykau jus išpėti. Mano agentai yra prityrę tame reikale, bet dar yra po mano įsakymais. Tik iki kada? Jie nieko nežino, kad aš esu čia. Laikas labai skubus ir mes turime drauge aptarti kas daryti... Tiesa pasakius, aš esu labai keblioje padėtyje, nes savo žmoną ir sūnų palikau Maskvoje...

Okolovičius vis tylėjo, bet suraukti antakiai rodė, kad jis atidžiai klausosi Chochlovo.

-- Maskvoje viską žino apie N.T.S. ir jus. Patvirtinimui jis pacitavo keletą agentų pavardžių, kurie išdavė organizaciją ir kitus, kurie yra Rusijoje ir saugumo sekami.

-- Maskvoj aš nusikopijavau iš bylos visas informacijas ir galėsiu jums atnešti, bet labai skubu. Okolovičius, atrodo, padarė sprendimą ir prabilo:

-- Taip, aš matau... Koks keistas gyvenimas. Aš jums galiu pasakyti, kad mes galime jums pagelbėti gauti politinę prieglaudą...

Bet pamatęs Chochlovo priešinimosi žestą, tęsė:

-- Aš žinau, kad jums ne tai svarbu. Jūsų šeima? Ar nemanote, kad jums bus pavojinga grįžti Rusijon, jei neatliksite savo misijos?

Chochlovas sunerimo dėl šio klausimo. Tai bu-

vo pats jautriausias taškas. Bet jis nenorėjo prarasti vilties.

-- Kas liečia mane asmeniškai, -- pasakė jis, -- grįžimas Rusijon yra galimas, reikia tik kad jūs išvyktumėte kelionėn. Tai bus užtenkamas man pasiteisinimas. Bet jei aš čia pasiliksiu, norėčiau, kad mano šeimai niekas negręstų... Aš žinau, kad jūs negalite manimi pasitikėti. Bet kai aš atnešiu įrodymus, jūs tikėsite...

-- Aš jums tikiu, -- ramiai atsakė Okolovičius.

Nuo Chochlovo krūtinės nukrito slogutis. Nuo dabar pasikalbėjimas buvo tęsiamas prirūkytame kambary beveik visą naktį.

Chochlovo tikslas buvo grįžti Rusijon neįvykdžius uždavinio. Bet jei tas nepasisiektų, bandyti atsigabenti šeimą į vakarus. Okolovičius, žymiai už jį vyresnis, ilgus metus praleidęs rezistencijoje, buvo realistiškesnis, geriau pažinojo sovietų saugumą ir jo dėstymai sugriovė Chochlovo svajonę grįžti Rusijon. Tokiu būdu liko antroji išeitis: slapta išgabenti iš Rusijos šeimą. Ar N.T.S. čia galėtų pagelbėti? Okolovičius išdėstė kad jo organizacija nėra tiek galinga, kad galėtų tai atlikti be vakariečių slaptųjų tarnybų pagalbos. Kaip tik to Chochlovas kratėsi ir nenorėjo su jomis jokia kaina susirišti. Jis bijojo, kad Maskva tuoj būsianti apie tai painformuota.

(Bus daugiau)

KŪRYBA IR MOKSLAS

BALIO SRUOGOS TRAGEDIJA

Šiomet būtų atšventęs 75 m. gimimo sukaktuves

Žiūriu į bolševikinės lietuvių literatūros istorijos IV dalies aplanką ir stebiuosi. Jį "puošia" 8 komunistų partijos atsiųsti išrinktieji. Jų tarpe vienintelis Putinas, apie kurį galima kalbėti kaip apie rašytoją, kiti visi — komunistiniai agitatoriai, kurie arba rašytojo talento visai neturi, arba jį sužlugdę partine tendencija. Balio Sruogos jų tarpe nėra. Gal ir gerai. Sruogai būtų didelė gėda būti tarp Montvilos ir Cvirkos, ar tarp Tilvyčio ir Mieželaičio. Iš gėdos jis antrą kartą numirtų. Jei kas mane paklaustų, koks žymiausias buvo nepriklausomybės laikų rašytojas, turėčiau susvyruoti tarp Putino ir Sruogos. Jie abu yra mūsų literatūros korifėjai, tačiau Sruoga Putiną pralenkia dramatinėje srityje, bet nėra romanistas, tuo tarpu Putinas yra mūsų romano korifėjas.

Balys Sruoga gimė 1896 m. vasario 2 d. Baidokų kaime, Vabalninko vls. Biržų aps. Jo tėvas, Pranas Sruoga, matyt, buvo šviesus ir pažangus ūkininkas, kuris 4 sūnus išleido į aukštuosius mokslus. Balys buvo ketvirtasis iš penkių sūnų, be to, jis turėjo 2 seseris. Taigi, didžiausia pagarba priklauso Sruogos tėvams, kurie vaikams atidavė viską, kad jie koptų į gyvenimo vir-

STEPAS VYKINTAS

šūnės. Iš jų Balys ir rašytojo talentą gavo.

Mokėsi Balys Sruoga Panevėžio realinėje mokykloje, o ją baigęs ir išlaikęs brandos egzaminus, įstojo į Petrapilio miškų institutą, kur pastudijavęs metus pakeitė mokslo sritį: pasirinko filologiją ir literatūrą. Vėliau persikėlė studijuoti į Maskvą, kur susipažino su Čiurlionytėmis ir daugiau prisisiurbė M.K. Čiurlionio kūrybinės dvasios. Draugavo su Baltrušaičiu, rusų rašytojais simbolistais: Balmontu ir kt.

1918 m. B. Sruoga grįžo į atgimusią Lietuvą. Jis tuojgriebėsi kultūrinio darbo: redagavo "Lietuvą", kūrė kartu su kiais "Vilkolakio" teatrą, būrė rašytojus ir žurnalistus, dalyvavo šaulių veikloje. 1921–24 m. studijavo Muenchene slavistiką, teatralogiją ir meno istoriją. Studijas apvainikavo daktaro laipsniu, tačiau juo nesididžiauvo ir nepasirašinėjo. Nuo 1924 m. iki 1947 m. jis buvo Kauno ir Vilniaus u-tų profesorius, rusų literatūros ir kitų slavistikos kursų dėstytojas, teatro seminaro vadovas. Jis pasižymėjo kaip objektyvus ir gilus mokslininkas, žvelgęs į mokslą menininko ir filosofo akimis.

Kai aš klausydavau

Kauno u-te B. Sruogos paskaitų, nors jo paskaitos man nebuvo privalomos (iš pomėgio tai dariau), nekartą buvau pagalvojęs, kad šis kūno milžinas ir dvasios galiūnas pergyvens ne tik savo bendraamžius, bet ir gausybę už jį jaunesnių. Deja, žiaurus mūsų tautos likimas: dvi despotinės okupacijos pakirto šį galiūną pačiam jo kūrybiniam amžiaus žydėjime. Vargais negalais išvengęs bolševikinių spąstų, kažkokių niekšų jis buvo išduotas nacių gestapininkams. 1943 m. kovo 16 d. jis buvo nacių suimtas ir su kitais lietuviais išvežtas į Stutthofo koncentracijos stovyklą. Čia žuvo gausybė geriausių lietuvių. B. Sruogai ir grėsė mirties pavojus, bet savo milžiniškomis fizinėmis ir dvasinėmis jėgomis atlaikė šias nežmoniškas kančias. Tačiau didžiausia B. Sruogos tragedija tai jo patenkimas į rusų rankas ir parvežimas į Vilnių, kur jis neberado savo mylimos šeimos. Jo žmona ir duktė buvo pabėgusi į Vakarus. Dvejus metus jis širdyje išnešiojo didžiausią kančią, kuri tikriausia jautrų poetą ir pribaiigė. Jis mirė 1947 m. spalio 16 d. Vilniuje.

Balys Sruoga buvo plačios amplitudės rašytojas. Jis ir lyrikas, ir dramaturgas, ir literatūros mokslininkas, istorikas, ir kritikas (teatro ir literatūros) ir publicistas, ypač aštrus poleminkas su nemaža savytyros doze. Pradėjo jis rašyti gana anksti: 1912 m. pasirodė jo pirmasis eilėraštis "Ko gi sodai" (Aušrinėje). Po to jis rašė gausybėje laikraščių ir žurnalų, kurių išvardijimas sudarytų visą straipsnį. 1919 m. išėjo poema "Dievė iš ežero". 1921 d. pasirodė jo pirmasis eilėraščių rinkinys "Saulė ir smiltys". 1923 m. — "Dievų takais". Ilgai lyrikos neraišė, tik okupacijų metu buvo priverstas atiduoti duoklę Rytų tironui. Bet ir šią duoklę jis atidavė taip šykščiai, kad tik išvengtų savo individualybės išniekinimo. B. Sruoga buvo simbolistas, individualistas, kuris ieškojo naujų kelių, naujų formų, individualaus asmenybės išreiškimo būdų. Jis buvo mūsų lyrikoje novatorius, sau asmenybė, nepakartojamas individualybė.

Didžiausią literatūrinę barą B. Sruoga išvarė mūsų dramaturgijoje. Šioje srityje jis yra vargiai keno nors pralenkiamas kūrėjas. Plačiau siai susipažinęs su pasaulinio teatro istorija ir menu, pasinaudojęs gausia mūsų tautos istorijos medžiaga, jis sukūrė amžinai nemirtingus dramos veikalus:

"Milžino paunksmė", "Kazimieras Sapiega", "Baisioji naktis", "Apy-

Dail. Juozas Bagdonas kalba Kultūros Židinyje New Yorke literatūrinėje popietėje.

V. Maželio nuotrauka

PRAEITŲ METŲ LIETUVIŲ DAILĖS PASAULYJE

JUOZAS BAGDONAS

Dailė ir jos kūryba emigraciniame gyvenime yra labai aktyvi visais atžvilgiais. Ir tai natūralu, nes prieš 26 metus iš Lietuvos pasitraukė 75% mūsų dailininkų profesionalų (anuo metu neprofesionalų neturėjome). Pasitraukė daugumoje pats aktyviausias elementas ir, galime pasidžiaugti, kad visi kraštą palikę nepaskendo vien kasdieniuose reikaluose ir varguose, bet buvo visą laiką aktyvūs savo kūryboje. Ir neliko kūrėjai savo išsivežtose formose, bet nuolat ieškojo naujų formų ir idėjų.

Taip pat čia priaugo

aušrio dalia" ir kt. Šiame trumpame straipsnyje nesu pasiryžęs jo dramų nagrinėti, nes esu numatęs parašyti išsiaištinę specialią etudiją, skirtą B. Sruogos kūrybai.

Balio Sruogos asmenyje Lietuva neteko žymiausio mūsų tautos literatūrinio genijaus, kurio šiandien dar daugelis politinių fanatikų nesupranta, bet kuris amžių verdenėje prasišverbs pro visas politines užtvaras ir pasieks nemirtingumo Alpes.

NAUJI LEIDINIAI

KAZYS BRADŪNAS
DONELAIČIO KAPAS

• Kazys Bradūnas. DONELAIČIO KAPAS. Eilėraščiai. Išleido Mykolas Morkūnas. Grafika Vytauto O. Virkau. 94 psl. Kaina nepažymėta. Tai gražus, meniškai išleistas leidinys, didelio formato, tinkamas dovanoms.

lietuvių dailininkų jaunoji karta. Vieni šiai profesijai ruošėsi dar Vokietijoje, kiti jau čia ir kituose laisvuose kraštuose. Vienu laiku JAV-se dailės mokslus studijavo daugiau nei nepriklausomos Lietuvos ano meto Meno mokykloje. Tokiu būdu mūsų išeivijos dailininkų šeima yra didesnė negu dabar okupuotoje Lietuvoje. Lietuvių dailininkas emigracijoje turi visas kūrybines galimybes, laisves, gali laisvai vystyti savo talentą ir kurti idėjas, gali pasirinkti jam tinkamiausią išsireiškimo formą ir išsikleisti visame savo kūrybiniame pajėgume. Laisvė kūryboje yra nepamainomas kūrėjo tobulėjimo reiškinys. Tolkimis sąlygoms esant nenuostabu, kad mūsų dailės gyvenimas yra judrus ir daugiaspalvis.

Nuolat skaitome apie mūsų vykstančias dailės parodas. O paroda ir yra kur dailininkas suena į kontaktą su visuomene. Lietuvių dailininkų parodos vyksta ne tik čia JAV-se, bet ir kituose laisvojo pasaulio meno galerijose ar net muziejuose. Kitas klausimas, ar visos meno parodos ir apimamais apraškos yra tinkamos aukštumai.

Neįmanoma čia suminėti dailės apraškų visame pasaulyje, iš kurių be abejo, reikšmingiausia buvo lietuvių koplyčios įrengimas Šv. Petro Bazilikoje Romoje. Nežiūrint, kad pati koplyčia susilaukė daug konversijos, bet meniniu požiūriu yra reikšmingiausias praeitų metų įvykis dailės pasaulyje, kurio nuopelnai tenka dail. V. Jonynui.

Kaip jau minėjau, daug jaunųjų lietuvių studijuja įvairių sričių meno ir daug yra baigusių ir besireiškiančių savo profesijoje, bet daugelio iš jų visuomenė dar nežino. Lietuvių organizacijos besirūpinančios kultūrinėmis apraškom turėtų jiems sudaryti galimybes ir pristatyti naujuosius kūrėjus lietuvių visuomenei.

visuomenei, nes juk yra nepakeičiama tiesa, kad kūrėjas gali tiek tobulėti savo kūryboje, kiek jis turi atramos ir paskatos iš tos aplinkos pasaulio, kurioje jis gyvena. Gal tik labai dideli talentai išryškėja ir be atramos, bet tokie didieji labai retai gimsta. Taigi iki šiol jaunųjų jėgų indėlis išeivijos meno pasauliui dar nėra didelis.

Ne vienas iš lietuvių dailininkų sugebėjo įeiti į amerikonišką ir kitų tautų meno pasaulį, nors tie dalykai vyksta labai palengva, reikia daug laiko ir pastangų prasiveržti į platesnį meno pasaulį, nedaug tokių turime JAV-se, kiek daugiau Australijoje ir Europoje. Juk jeigu skaitome, kad kokiam mieste buvo suruošta apylinkės dailininkų amerikiečių dailės paroda ir ten dalyvavo su savo kūriniiais ir lietuviai, tai da nereikia, kad jis jau įkėlė koją į JAV meno pasaulį. Į tokias grupines parodas nesunku patekti ir net premijas gauti, bet tai nėra jau pripažinimas meno pasaulyje.

Aplamai, man atrodo, kad praeitais metais dailės gyvenimas lietuviškuoju požiūriu buvo tiek pat judrus ir gyvas, kaip kasmet. Aktyvumo patvyzdžiu galima laikyti kad ir New Yorką, kuris anksčiau nebuvo dailininkų mėgiamas. Tačiau praeitais metais turėjome visą eilę meno parodų, kurių anksčiau ne būdavo. Paminėtina Chicagoje Čiurlionio galerijoje nuolatos vykstančios parodos per visą sezoną. Kitas klausimas būtų panagrinėti tų visų parodų kūrybinę meninę vertę, kuri, be abejo, būtų labai įvairuojanti, bet ne vienodas yra ir lietuvių visuomenės tomis parodomis bei dailininkų kūryba domėjimasis. Tačiau, kaip ten bebūtų, galima drąsiai tvirtinti, kad lietuvis dailininkas išeivijoje buvo ir tebėra kūrybiškai aktyvus ypač praeitais metais, tuo atiduodamas svarią duoklę bendrajai mūsų emigrantinei kultūrai.

JURGIS GLIAUDA

My dear comrade I will
up down of russians
ship and go with you
together if is a pos-
sible please give my
signal I keep a
sharp lookout - SIMAS

SIMAS

Kviečiame įsigyti naują Jurgio Gliados knygą apie Simą Kudirką — SIMAS, kurią išleido Vilties leidykla.

Kaina 3 dol.

GAUNAMA DIRVOJE

Siunčiu dol. ir prašau atsiųsti man

..... egz. SIMAS \$.....

Mano adresas

Kelionė su puokšte gėlių

Lietuvos Operos 50 metų sukakties minėjimui praėjus Chicagoje š.m. sausio mėn. 30-31 d.d. liko labai gražūs prisiminimai išgyventų jautrių momentų. Mano rankose dar pasiliko ir didelė puokštė gėlių. Ją galėjau įteikti ir A. Dambrauskaitei, ir V. Jonuškaitei, ir E. Kardeleienei ir J. Kutkuvienei ir dėl ligos negalėjusiai atvykti J. Augaitybei. Bet jas skiriu tiems, kurių jau nebėr, kurių ir išbarstyti kapai ir vardai baigiami užmiršti. Aš didžiųjų juos visus sutikus savo gyvenimo kelyje, o kai kurie buvo mūsų šeimai net labai artimi. Simboliniai aš lankau jų kapus ir palieku kiekvienam po vieną žiedą.

Pirmąją gėlę dedu ant nepamirštamą op. sol. A. Kutkaus kapo. Tai yra chrizantemos žiedas, kurias jis taip gyvas mylėjo. Jau stipriai ligos varginamas dažnai dainos žodžiais žmonos klausdavo: "Ar atneši man ant mano kapo chrizantemos žiedą?". Jį ir palieku žmonos, op. sol. J. Vencevičaitės vardu, priglaudama žiedą prie jos rūpesčių pastatyto paminklo, kad vėjas nupūstų, kad ilgiau žydėtų...

Einu palengva prie J. Kardelio sudegintų pelekų urnos. Tai op. sol. E. K. Kardelienės vyras, turėjęs labai taiklų žodį ir šmaikščią plunksną. Visą nepriklausomybės laikotarpį labai švelniai glostė ir šiaušęs kiekvieną solistą.

Chicago priemiesty, vienišą tarp svetimtaučių surandą dar Lietuvoj pažintą J. Butėną. Jo Kau-no Operoje atlikto bari-tono partijos, manau, ne vienam yra palikę gražiausius prisiminimus. O jo gausūs mokiniai dar ir dabar nešiojasi širdyse jo įdegtą meilės ugnį dainai ir gyvenimui.

Ieškau dar vieno kapo. Tai dar labai jaunas, turėjęs labai gražų dramatinį tenorą, latvis W. Salna. Puikiai paruošęs lietuviškai, dainavo Herco partiją visuose pirmuose Chicago Liet. Operos "Rigoletto" spektakliuose ir viena rodos, Fausto spektaklį. Nepaprastai mielas asmuo, skleidęs nuostabią šilumą gyvenimo aplinkai.

Palieku Chicago ir Worcesterį klūpau prie dviejų, greta vienas kito kapų. Tai baletos artistė O. Nauragienė ir dar vos prieš mėnesį pas ją atėjusi, išsiilgusi jos motina Elena Kuraitytė-Zateplinskienė, ilgai mėtė Kauno Teatro rūbinin-

kė. Su jom abiejų tiek daug tremties metų praleista, kartu ilgėtasi Lietuvos, kartu svajota apie ateitį. Ir štai aš prie jų abiejų kapo. Stoviu ir nesuprantu, kodėl taip tyliai jos uždarė paskutinį kartą šio pasaulio duris. O Nauragienės pageidavimu (dar jai gyvai esant) ir vargonai tylėjo jos laidotuvių apeigose. Buvo pageidauta, kad ir nekrologo niekas nerasytų. Apie E. Zateplinskienės mirtį taip pat nebuvo niekur spaudoj parašyta. Paglostau aš gražiais maldos žodžiais jų kapus, suvilgau žiedus ašaromis ir labai sunkiai palieku jas.

"Sustok prie manęs valandėlei, aš pasiilgau gyvenimo", girdžiu man taip gerai pažįstamą balsą. To kapo aš ieškau. Tai baletos artistė V. Adomavičiūtė, kurią pažinau dar Kaune ir tautos ir jos gyvenimo tragiškumo di-nom... Ir Vokietijoje, Detmolde mus likimas suvedė vėl po vienu stogu. Puiki moteris, mylėjo gyvenimą, norėjo juo džiaugtis. Bet buvo per trapi pakelti didesnius smūgius ir per anksti iškeliavo... Praėjo jau daug metų, kai jos nebėr.

Mass. valstijoje jau daug metų ilsisi op. sol. V. Puškorius su kuriuo taip gražiai pasikalbėdavom Vokietijoje ir iki mirties susirašinėdavom laiškais tik mudum vieniems suprantama žemaitiška kalba. Jautiesi šiame krašte labai vienišas, ilgėjosi Kauno ir ypač Palangos. Vis tikėjosi dar ten pagaudyti žuvelę...

Grižtu atgal į New Yorką, kur daug metų mūsų gyventa. Lankau tik mirusius, o jų tiek jau daug. Tyliai, kad nesudrumsčiau kapų ramybės supagarba lenkiuos prie op. sol. V. Grigaitienės kapo. Daug jau metų praėjo, kai ji atkeliavo į šį mirusių miestą. Turėjo nepaprastai gražų dramatinį sopraną, buvo sukaupus savyje daug dvasinio turto, aukštos kultūros moteris. Imu didelį žiedą iš savo puokštės ir palieku jai.

Prisimenu dar gyvą J. Starką, Liet. Operos Choro dirigentą. Prisimenu jo skaidrų juoką, jo didelį retą kuklumą. Ir jis jau tarp mirusiųjų. Dažnai lankiau jį ligoninėje, žinojau, kad jis jau nepasveiks. Skaudu buvo žiūrėti į jį kas dien silpstantį, o vis turinti vilties ir noro gyventi. Radau jį kartą sėdintį ant lovos krašto su maldaknyge rankoje, jau bal-

IŠ ALT S-gos BALTIMORĖS SKYRIAUS VEIKLOS

Pirmutinis šių metų ALT S-gos Baltimorės sk. susirinkimas, vadinamas metinis, įvyko vasario 7 dieną.

Pirm. Vl. Bačanskas paprašė susirinkusius atsisostojimu pagerbti sausio 29 d. numirusių nepaprastai pareigingą ir paslaugų narį, a.a. Karolį Grintalį.

Paskelbus darbotvarkę ir patikrinus protokolą, iš eilės turėjo eiti naujos valdybos rinkimai. Tačiau dalyviai garsiai sušuko, kad valdyba jau esanti išrinkta! Atseit, paliekama ta pati. Bet išdininkas Igoris Kučiauskas, ėjęs tas pareigas jau 10 metų, nenusileido. Sakė nepritariaš dabar išigalinčiam papročiu -- tą pačią valdybą palikti "ligi gyvos galvos". Girdi, tegu pamėgina kiti, reikią pagaliau paisyti ir demokratinių nuostatų. Savo vietai užimti jis pasiūlė Ant. Sajauską.

Atsiliepė ir sk. raštininkas B. Medelis, taip pat pasitraukias, nes ir jis jau baigias raštininkauti 11 metų. Vyt. Bačanskas, labai gyvai dalyvavęs svarstant visus klausimus, pusiau juokais pusiau rimtai, karštai reikalavo atsisakančius paaiškinti ir pagrįsti nenorą toliau būti valdybos nariais. Kad reikais kiek atvėstų, rinkimai nukelti į posėdžio pabaigą.

Pirmininkas trumpai

sas užkims, žodžiai ne beaiškūs. Po dviejų dienų jis mirė.

Operos solistas V. Ivanuskas irgi čia. Jo jau labai seniai supiltą ir re-tai kieno lankomą kapą papuošiu vienu žiedeliu.

Artinuose prie Operos choro narės G. Kamarauskaitės - Stonienės kapo. Ir jos vyras čia pat, prieš kelerius metus anksčiau atkeliavęs. Daug valandų esame praleidę drauge. Joužrekor duotais retais muzikos garsais ne vieną benamio valandą esame gražiai praskaidrinę. Su ja, Galina, esame daug kartų gėlių puokštėmis pasikeitusios, o dabar aš atnešu tik vieną žiedą. Bet mano rankose beliko vienas žiedas, o kelionė dar nebaigta. Ten toli, už Atlanto, yra manoji žemė, ten dar daug bran-gių kapų... Dar toliau, šaltajam Sibire yra taip pat daug nukankintų... Jiems aš ir skiriu šį paskutinį Chrizantemos žiedą.

L. Baltrušaitienė

užsiminė, kas praėjusiais metais nuveikta. Dėl jo ligos sk. veikimas kiek nukentėjęs. Išdininkas, tiek laiko sąžiningai ir rūpestingai tvarkęs mūsų piniginius reikalus, pranešė, kad metų pabaigoje visi nariai buvo užsimokėję nario mokestį. Raštininkas paskelbė, kad stropiausias susirinkimų lankytojas buvo M. Karaša, per 1970 metus nepraleidęs nė vieno susirinkimo. Jam paplota.

Svarbiausias šiuo metu rūpestis -- pavasarinis kultūrinis rengimas, dabar jau tradiciniu virtęs. Pirmininkas šen ten dairėsis, teiravėsis, bet dar su nieku nepavykę susitarti. Pakalbinti, vieni sambūriai apskritai atsisako atvykti, kitų pasikvietimas labai brangiai kaštuotų. Iki tūkstančio dol dar rizi-kuotume mokėti, bet daugiau -- jau ne. Negalime tenkintis bet kokių parengimų, nes vietinė lietuviška publika iš tautininkų dabar jau įpratusi tikėtis geresnės programos.

Šį kartą susitarta tik dėl samdysimos šokių kapelos -- vokiečių "Lustige Wanderer", kuri mūsų salėje dabar esanti mėgiamiausia.

Ilgai dėsęs, pirmininkas pagaliau atskleidė "paslaptį": mūsų naujasis narys adv. V. Laukaitis šiais metais mini savo visuomeninės veiklos lietuvių tarpe 50 metų sukaktį. ALTS-gai labai pritiktų ir būtų net pareiga ta proga suruošti pagerbtuves. Čia pat pirm-kas kreipėsi į su-kaktuvininką, klausdamas, kaip jis pats tą dalyką vaizduojasi arba ko jis pageidautų. V. Laukaitis atsiliepė, kad sau jokios garbės nenorįs ir nesiekiąs, tačiau, jei toks sumanymas, susirinkusiųjų nuomone, galėtų org-jai išeiti į gera ar pakelti skyriaus prestižą, -- jis sutinkąs. Dalyviai tarsi lengviau atsiduso -- visi mieliai su-tiko vietoje numatyto pavasarinio koncerto ar vaidinimo ruošti V. Laukaitio sukakčiai skirtą parengimą, gal dar įtraukiant koki solistą ar due-tą, o kalbėtoju pasikvie-čiant iš kitur žymesnį veikėją.

Sugrįžus prie valdybos rinkimų, pasiūlyti 6 kandidatai: Vl. Bačanskas, V. Laukaitis, A. Sajauskas, M. Karaša, J. Austras ir B. Medelis. Tačiau, nepaisant ankstyvesnio susitarimo pa-vesti jiems patiemis pasiskirstyti pareigas, tuoj pradėta atrinkti kan-

Bostono Lietuvių jaunimas nauja ir neįprasta forma, kaip televi-zijoje, sukurė Vasario 16 proga jaunimui skirtame subatvakaryje specialią programą "Kelias į Lietuvos nepriklausomybę", kurią ver-ta pamatyti ir vyresniesiems, tad ši programa bus pakartota Bos-tono Lietuvių Piliečių Draugijos II aukšto salėje šeštadienį, kovo 13 d. 7:30 v.v. Programą paruošė: Romas Šležas, Algis Antanavičius, Birutė Vaičiūrgytė, Laima Antanavičiūtė, Mykolas Drunga ir Gedi-minas Margaitis. Nuotraukoje programos dalyviai sėdi iš kairės: Bi-rutė Vaičiūrgytė, Laima Antanavičiūtė, Stovį: Algis Antanavičius ir Romas Šležas.

didatus atskiroms parei-goms. Vl. Bačanskas vėl nubalsuotas pirmininku, V. Laukaitis -- vicepirmininku, B. Medelis -- raštininku, A. Sajauskas -- išdininku, M. Karaša -- parengimų vadovu ir J. Austras -- kandidatu. Ligšiolinė valdyba susi-dėjo tik iš 4 narių. Padi-dėjus valdybai, padidinta ir revizijos komisi-ja: prie buvusių G. Auš-trienės ir dr. St. Tallat-Kelpšos priskirtas dar P. Račiukaitis.

Aptariant įvairius ki-tus reikalus, pirm-kas pranešė, kad prie vietinės Bendruomenės Apy-linkės įsteigta Greito Veikimo Komisija atlik-ti staigiams, nenuma-tytiems uždaviniams, pav. pabėgėlių iš anapus reikalu. Komisija, ku-riai priklauso ir mūsų narys Vyt. Bačanskas, jau spėjusi pasireikšti keliais savo žygiais. ALT S-gos vardu pir-mininkas jai pareiškė dėkingumą.

Kreiptasi į narius, gal kas sutiktų paaukoti krau-jo sunkiai sergančiai vie-nai narei. Atsiliepė jaut-riaširdis St. Rutkaus-kas, tik sakė pirma pasi-tarsias su daktaru.

Pranešta, kad į mūsų kuopelę pakviesti į St. Vitkauskas. Niekam ne prieštaraujant, pageida-vimas patenkintas. Pa-kelia visų dvasią, kai, netekus vieno nario, tuoj atsiranda pakaitas.

Sueigai pasibaigus, da-lyviai pakviesti į Svetai-nės valgomąjį vaisėms. G. Auštrienė ir R. Ra-čiukaitienė buvo paruo-šusios užkandžių, vy-rams tekopasirūpinti tik gėralais. Kelių balsingų mūsų vyrų, priklausan-čių "Dainos" chorui, traukiamos liet. melodi-jos skambėjo ligi vėlo-nos vakaro. Įsismaginę, kartu su visais dainavo ir veteranas V. Laukaitis protarpiais pat-pradėdamas "Lakštingalėli, gražus paukštelis" ir ki-tas anuomet senųjų atei-vių labiausiai mėgiamas dainas. (sm)

• Pilietybės egzaminams pasiruošti kursai, vyresnio amžiaus žmonėms, vyks ke-liose Clevelando mokyklose ir registruotis reikia kovo mėnesio pirmąją savaitę Cleveland Board of Educa-tion, 696-2929, Ext. 217, skambinant nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA**
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9
TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

• **Pranas Penkauskas**, Vilties šimtininkas, gyv. Parmoje, jau antras mėnuo sunkiai serga ir po operacijos tebeguli Cleveland Clinice. Linkime jam greičiau pasveikti.

• **L.V.S. Ramovė** Clevelando skyrius kovo 7 d., 12 val. Lietuvių Klubu apatinėje salėje kviečia skyriaus narių informacinį susirinkimą. L.V.S. Ramovės antrojo dešimtmečio knyga išėjimoje yra ruošiamas išleidimui, todėl visus narius, savanorius-kūrėjus, Klaipėdos krašto atvadavimo dalyvius prašoma gausiai dalyvauti — darysime nuotraukas šiai ruošiamai knygai.

• **Vytautui Januškiui**, ne Januškai, reiškia pušalotiečių užuojauta dėl jo motinos Elenos Januškienės Lietuvoje mirties (Dirva nr. 15).

• **K. S. Karpis** išskrido į Floridą. Žada aplankyti savo gimines Jacksonville ir clevelandiečius draugus ir pažįstamus St. Petersburg, Miami ir kitur. Grįš kovo pabaigoje.

• **Ice Follies** spektaklis "The New Ice Age", kuris šiuo metu iki kovo 7 d. vyksta Clevelando Arenoje, 3717 Euclid Ave. tarp įžymybių turi Peggy Fleming, buvusią olimpinę čempionę, garsųjį Mr. Frick, Rika ir Lucien Boyer, pantomnistus Buddy ir Baddy ir eilę kitų. Tai vienas gražiausių spektaklių šį sezoną, kurį verta pamatyti suaugusiems ir jaunimui. Bilietai nuo 5.50 iki 3 dol. gausiami Arenoje ir pas Richman's mieste.

Lietuvių Fondo Tarybos narys F. Eidimtas priima 600 dol. čekį iš clevelandiečio M. Trainausko, įstojusio į LF narius, šalia stovi M. Trainauskaitė.

600 DOL. LIETUVIŲ FONDUI

Šią sumą įnešė į LF Motiejus Trainauskas, tokiu būdu su dukra Marijona tapdami LF nariais. Jis taip pat įamžino LF jau mirusius artimuosius: žmoną Oną Marciuskaitę-Trainauskienę, dukrą Liuciją, brolių Martyną ir žmonos brolių Aleksandrą Marciuską.

Motiejus Trainauskas gimęs 1887 m. Jaunystės dienas praleidęs Lazdijų-Žagarės apylinkėse. Geresnio gyvenimo ieškoti į šį kraštą atvyko 1910 m. Dirbo sunkius ir lengvesnius darbus, bet niekada nesirgęs ir nebėdavojęs.

Šiuo metu eidamas 84 metus, yra geros nuotaikos, tvirtas, tai tikras Lietuvos ažuolas, kuris rodo, kad ir daug amžliaus išgyventa, bet niekas jo nepalaužė.

Išgyvenęs šiame krašte virš 60 metų, be jokių priekaištų puikiai kalba gimtąja kalba, skaito tik liet. laikraščius ir seka tėvynės laisvinimo pastangų darbus.

M. Trainauskas šiuo metu gyvena Clevelande prižiūromas ir globojamas dukros Marijonos — Liet. vyčių veikėjos, kuri gimusi šiame krašte ir yra pavyzdys senosios kartos lietuvių išlikimui lietuviams. (fe)

• **Pianisto Andriaus Kuprevičiaus** koncertas, turėjęs įvykti vasario 9 d., bet dėl sniego pūgos atidėtas, įvyksta kovo 9 d., antradienį, 8 val. vak. Cleveland Music School Settlement salėje.

Programoje bus išpildyti Bach, Mozart, Weber, Chopin, Faure ir Rachmaninof kūriniai. Įėjimas laisvas.

• **St. Clair Savings Assn.**, kuri turi 100 milijonų kapitalo, praneša, kad į banko vadovybę neseniai buvo išrinkti nauji pareigūnai: Rose Sterbank — Assistant Treasurer, Julie Kobal — Assistant Secretary, Roni Tschismadia — Assistant Secretary ir William R. Booms Assistant Secretary.

Visi jie yra ištarnavę eilę metų banke atsakomingsė pareigose, yra prityrę ir turi kvalifikacijas.

DR. ELENA ARMANIENĖ PADARYS PRANEŠIMĄ APIE BRAZINSKUS

Dr. E. Armanienė, pakviesta BALFo Clevelando sk. v-bos atvyksta į Clevelandą ir kovo 7 d. (sekmadienį), 4 v. p. p. naujos parapijos apat. salėje padarys įdomų pranešimą Brazilų bylos eigos reikalu.

Pranešimas bus visiems įdomus, nes dr. E. Armanienė su Brazilskais matėsi asmeniai ir apie 2 val. su jais kalbėjosi. Brazilų bylos reikalu ji Turkijoje lankėsi du kartus ir iš čia nuolat palaiko ryšį su Turkijos valdžios aukštais asmenimis. Dr. A. Armanienė taip pat padarys pranešimą apie Simą Kudirką ir Simonaičius. Bus atsakinėjama į paklausimus.

Dr. E. Armanienės pagerbimui tuo pačiu laiku bus pasivažišinimas — vakarienė ir dovanų įteikimas asmenims, kurie paskutiniame BALFo vajuje yra aukavę nemažiau 25 dol. (dovana — BALFo 25 metų jubilėjaus suaktyvinti išleistoji knyga).

Kviečiame tautiečius gausiai dalyvauti. Dalyvavimas \$3.50 asmeniui. Kvietimus prašome užsakyti ar įsigyti pas šiuos valdybos narius: L. Kežėnį — 481-9141, A. Puškorietę — 851-9149, O. Jokūbaitienę — 681-9143 ir kitus valdybos narius. Kvietimų iš anksto užsakymas yra tuo svarbus, kad būtų žinomas dalyvių skaičius vakarienės paruošimui.

BALFo Skyriaus Valdyba

PRANEŠIMAS

Noriu pranešti visiems savo automobilių bei namų draudimo klientams, kad nuo š. m. kovo mėn. 4 dienos daugiau neatstovauju NATIONWIDE INS. kompanijos. Atsitikus nelaimei, kol bus paskirtas naujas agentas, malonėkite skambinti tel. 661-3400.

Netolimoje ateityje tikiuosi atidaryti savo paties agentūrą tuo pačiu suteikian platesnes galimybes

RELIGINĖS ŠALPOS VAJUS

Religinės šalpos vajus Clevelande ir jo apyl. ir šiais metais vykdomas gavenios metu. Pereitais metais Clevelando ir apyl. lietuviai šiam reikalui sutelkė virš 3,000 dol. Būtų gražu ir prasminga, kad ir šiais metais pajėgtume sukelti panašią sumą.

Kada, kur ir kaip aukas atiduoti?

Paštu aukas (čekius adresuotus Lith. Cath. Religious Aid) siųsti: Mrs. O. Žilinskas, 1840 Caronia Dr., Lyndhurst, Ohio 44124, arba, Rev. K. Žemaitis, 6527 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

Kovo 21 d., sekmadienį, šv. Jurgio par. salėje Rel. Šalpos Rėmėjų metinio susirinkimo metu.

Rel. Šalpos baz. rinklėvos metu šv. Jurgio par. bažnyčioje (data bus paskelbta vėliau).

Kitu metu Rel. Šalpos Komiteto nariams.

Šiais metais pirmoji (stambesnė) 60 dol. auksa gauta iš prekybininkų B. ir A. Gražulių.

Religinės Šalpos Komitetas

CLEVELANDO LIETUVIŲ AUKOS RELIGINEI ŠALPAI 1970 METAIS

100 dol. -- O. Rumbutienė, 40 dol. -- M. Iešmantienė ir Č. ir I. Šatkauskai, 28 dol. -- Dr. V. Gruzdis ir Dr. J. Kriaučiūnas.

25 dol. -- Kleb. kun. B. Ivanauskas, A. ir E. Garkai ir dr. J. Mačiulis.

23 dol. -- dr. A. Martus ir dr. A. Miliauskas.

20 dol. -- A. Alkaitis, P. Banišis, A. Masilionis, dr. S. ir G. Matai, O. Matusevičienė, V. ir O. Rociūnai, dr. J. ir I. Stančiūnai, L. ir p. Wallis ir R. ir A. Zorskai.

18 dol. -- Z. ir p. Dautartai, 15 dol. -- dr. D. ir R. Degešiai, A. ir J. Garkai, jr., V. ir O. Gelažiūnai, V. ir p. Gelgotai, dr. E. ir B. Juodėnai, M. Rudaitienė, dr. K. ir p. Pautienai ir A. Pautienis.

12 dol. -- St. ir E. Alšėnai, V. Arnastauskaitė, H. ir S. Idzečiai, A. Karkliūnas, M. Mažeikaitis, P. ir D. Mikolaitis, S. Radzevičiūtė, A. Styra ir P. ir O. Žilinska.

11 dol. -- L. ir S. Kežėnai, J. Macijauskas ir Ed. ir J. Stepai, 10,50 dol. -- A. Eidukaitienė, 10 dol. -- K. ir A. Balaičiai, J. Balbatas, A. Bielskus, K. ir J. Budriai, A. Buknis, V. ir L. Civinskai, J. Dillis, T. ir p. Dubelai, Z. ir K. Gobai, B. ir A. Gražuliūnai, P. Juškevičius, dr. N. ir G. Juškečiai, Pr. Karalius, V. ir p. Kavaliūnai, J. ir K. Kazlauskai, P. ir J. Klioriai, J. Kalanta, K. Kalvaitienė, A. ir G. Karšokai, Vl. Kaunas, A. Kazlas, A. Kijauskas, V. Kizlaitis, E. Lesky, J. Liutima, J. ir S. Lozoraitis, M. Miskulin, B. Nainys, K. Narbutaitis, A. Neimienė, K. Širvinis, S. Urbanavičienė, A. Vedegys, J. Zaurinis, G. Žemaitis ir St. Žilinskas, 1,50 -- J. Vaičiūnas.

1 dol. -- M. Bajoraitienė, A. Barzdukaitė-Babickienė, E. Bernotas, S. A. Bogachinski, M. Chernis, K. Gaižutis, J. Gobis, A. Grebliūnas, L. Jesnon, A. Jėmenez, P. Jurgutavičius, M. Kazlauskas, H. Kolar, I. Laurinaitienė, Pr. Liaukonis, J. Merkenė, J. Mikalauskas, J. Milas, B. Norbut, P. Petkūnas, V. Petkus, J. Reedick, A. Skarnus, M. Strimaitienė, A. Vasiliauskas, U. Verbylaitė ir H. Židonis.

Iš viso: 255 aukotojai, suaukoto suma -- 1,971 dol.

Vertingos liet. daiktinių aukos: V. Abraitienė, B. Gedvilienė, N. Palubinskienė ir A. J. Vališnoras. Koncerto (12,12,70) ir minėtų daiktinių dovanų pelnas -- 1,312 dol. Tuo būdu iš viso gauta ir Centrai persiųsta 3,283 dol.

Šių metų Rel. Šalpos vajus vykdomas gavenios metu.

8 dol. -- J. Kaklauskas, K. Ralys, 7 dol. -- E. Macijauskienė ir A. ir K. Sadauskai, 6 dol. -- J. ir P. Staniškiai ir A. Šumakaris, 5 dol. -- V. ir S. Akelaičiai.

8 dol. -- J. Kaklauskas, K. Ralys, 7 dol. -- E. Macijauskienė ir A. ir K. Sadauskai, 6 dol. -- J. ir P. Staniškiai ir A. Šumakaris, 5 dol. -- V. ir S. Akelaičiai.

Iš viso: 255 aukotojai, suaukoto suma -- 1,971 dol.

Vertingos liet. daiktinių aukos: V. Abraitienė, B. Gedvilienė, N. Palubinskienė ir A. J. Vališnoras. Koncerto (12,12,70) ir minėtų daiktinių dovanų pelnas -- 1,312 dol. Tuo būdu iš viso gauta ir Centrai persiųsta 3,283 dol.

Šių metų Rel. Šalpos vajus vykdomas gavenios metu.

8 dol. -- J. Kaklauskas, K. Ralys, 7 dol. -- E. Macijauskienė ir A. ir K. Sadauskai, 6 dol. -- J. ir P. Staniškiai ir A. Šumakaris, 5 dol. -- V. ir S. Akelaičiai.

Širdingas ačiū visiems.

GIMTOSIOS KALBOS IR GIMTOJO KRAŠTO MEILĖ

Kiekvienas žmogus myli savo gimtąją, savos tautos kraštą. Ir aš, nors gimusi toli toli nuo savo mylimos tėvų žemės, jaučiu didelį ilgesį šios šalies, kurios niekada nesu mačius. Aš didžiuojuos, kad esu kilus iš didingo, kilnaus kraujo prose-

nelių.

Pr. ir A. Ambrazai, P. Ambrazevičius, A. ir V. Andriūšaičiai, V. ir M. Apaniai, J. ir A. Augustai, Vl. ir M. Bačiuliai, P. ir P. Balčiūnai, J. Barniškis, V. ir A. Bartuškaitis, P. ir p. Bie-

liniai, M. ir A. Blynai, dr. A. ir E. Bridžiai, V. Bruožis, V. ir O. Čepukaičiai, A. ir p. Čiuprinskai, A. ir R. Dauper, O. Didžbalienė, F. ir p. Eidimtai, K. ir p. Eidukaičiai, A. ir N. Gargasai, D. Iešmantas, E. ir p. Iendai, V. ir p. Januškaitis, F. ir J. Jasinevičiai, F. Juras, B. Karkliūnas, K. Karpis, V. Kasakaitis, A. ir p. Kasparavičiai, A. ir D. Kasulaičiai, B. Kliuzienė, F. ir J. Klimaičiai, B. Klimas, R. ir p. Kudukiai, S. ir S. Laniauskai, P. Lelys, J. Lipnis, V. ir p. Mar-

ritinai, E. Martinienė, A. Martinonis, V. ir p. Matulevičiai, Vl. Matulionis, J. Miglinas, J. Mockus, L. Nagevičius, P. Nevulis, Z. ir S. Obeleniai, S. ir J. Orantai, St. Pabrinkis, K. ir p. Palubinskai, Vl. ir N. Palubinskai, Z. ir M. Peckai, Pr. Petrakis, J. Pikturka, A. Pin-

kuviene, A. Plečkaitis, Vl. Plečkaitis, J. ir R. Premeneckai, S. Radzevičius, dr. Vl. Ramanauskas, S. Rudis, J. ir E. Seikai, P. ir p. Skardžiai, J. Skavicius, S. ir M. Slabokai, D. ir D. Staniškiai, A. Stankūnienė, H. ir S. Stasai, J. ir A. Stempužiai, J. ir p. Stočkai, Julia Šumakaris, V. ir p. Šamatauskai, J. ir A. Šiaučiai, J. Švarcas, A. ir V. Tamulioniai, Z. Tarutis, K. Titas, P. ir M. Titai, V. ir T. Urbaičiai, A. Vaitėnienė, A. Valaitis, D. Vismantas, F. Zylė, K. ir O. Žygai ir M. Žilinskienė.

4 dol. -- A. ir p. Gailiūšiai, K. ir U. Gaižiūnai ir J. ir M. Skužiūnai.

3 dol. -- V. Augulytė, V. ir A. Balašaičiai, D. ir N. Balčiūnai, E. Blumentalis, A. Brazaitis, J. ir M. Damušiai, J. ir J. Daugėlai, A. Dovydaitis, B. Gaidžiūnai, J. Garla, J. Gražulis, J. Jankauskas, J. ir O. Kalvaitiai, J. Kaunas, R. ir p. Laniauskai, D. Mašiots, I. Muliolis, Stp. Nasvytis, J. Pauza, J. Šar-

kauskas, R. ir A. Šilgaliai, H. Tatarūnas, M. Velykienė, E. Vyšniauskienė ir K. ir p. Zaroniskiai.

2 dol. -- V. Andrašius, J. ir A. Andrejauskai, V. Aukštolis, G. Bendoraitis, Stp. ir J. Butrimai, B. Emužis, O. Grigonis, B. Grincius, St. Halaburda, Jr., P. Jocius, C. Yarish, J. Kalanta, K. Kalvaitienė, A. ir G. Karšokai, Vl. Kaunas, A. Kazlas, A. Kijauskas, V. Kizlaitis, E. Lesky, J. Liutima, J. ir S. Lozoraitis, M. Miskulin, B. Nainys, K. Narbutaitis, A. Neimienė, K. Širvinis, S. Urbanavičienė, A. Vedegys, J. Zaurinis, G. Žemaitis ir St. Žilinskas, 1,50 -- J. Vaičiūnas.

1 dol. -- M. Bajoraitienė, A. Barzdukaitė-Babickienė, E. Bernotas, S. A. Bogachinski, M. Chernis, K. Gaižutis, J. Gobis, A. Grebliūnas, L. Jesnon, A. Jėmenez, P. Jurgutavičius, M. Kazlauskas, H. Kolar, I. Laurinaitienė, Pr. Liaukonis, J. Merkenė, J. Mikalauskas, J. Milas, B. Norbut, P. Petkūnas, V. Petkus, J. Reedick, A. Skarnus, M. Strimaitienė, A. Vasiliauskas, U. Verbylaitė ir H. Židonis.

Iš viso: 255 aukotojai, suaukoto suma -- 1,971 dol.

Vertingos liet. daiktinių aukos: V. Abraitienė, B. Gedvilienė, N. Palubinskienė ir A. J. Vališnoras. Koncerto (12,12,70) ir minėtų daiktinių dovanų pelnas -- 1,312 dol. Tuo būdu iš viso gauta ir Centrai persiųsta 3,283 dol.

Šių metų Rel. Šalpos vajus vykdomas gavenios metu.

8 dol. -- J. Kaklauskas, K. Ralys, 7 dol. -- E. Macijauskienė ir A. ir K. Sadauskai, 6 dol. -- J. ir P. Staniškiai ir A. Šumakaris, 5 dol. -- V. ir S. Akelaičiai.

8 dol. -- J. Kaklauskas, K. Ralys, 7 dol. -- E. Macijauskienė ir A. ir K. Sadauskai, 6 dol. -- J. ir P. Staniškiai ir A. Šumakaris, 5 dol. -- V. ir S. Akelaičiai.

Iš viso: 255 aukotojai, suaukoto suma -- 1,971 dol.

Vertingos liet. daiktinių aukos: V. Abraitienė, B. Gedvilienė, N. Palubinskienė ir A. J. Vališnoras. Koncerto (12,12,70) ir minėtų daiktinių dovanų pelnas -- 1,312 dol. Tuo būdu iš viso gauta ir Centrai persiųsta 3,283 dol.

Šių metų Rel. Šalpos vajus vykdomas gavenios metu.

8 dol. -- J. Kaklauskas, K. Ralys, 7 dol. -- E. Macijauskienė ir A. ir K. Sadauskai, 6 dol. -- J. ir P. Staniškiai ir A. Šumakaris, 5 dol. -- V. ir S. Akelaičiai.

8 dol. -- J. Kaklauskas, K. Ralys, 7 dol. -- E. Macijauskienė ir A. ir K. Sadauskai, 6 dol. -- J. ir P. Staniškiai ir A. Šumakaris, 5 dol. -- V. ir S. Akelaičiai.

Iš viso: 255 aukotojai, suaukoto suma -- 1,971 dol.

Vertingos liet. daiktinių aukos: V. Abraitienė, B. Gedvilienė, N. Palubinskienė ir A. J. Vališnoras. Koncerto (12,12,70) ir minėtų daiktinių dovanų pelnas -- 1,312 dol. Tuo būdu iš viso gauta ir Centrai persiųsta 3,283 dol.

Šių metų Rel. Šalpos vajus vykdomas gavenios metu.

8 dol. -- J. Kaklauskas, K. Ralys, 7 dol. -- E. Macijauskienė ir A. ir K. Sadauskai, 6 dol. -- J. ir P. Staniškiai ir A. Šumakaris, 5 dol. -- V. ir S. Akelaičiai.

Širdingas ačiū visiems.

RELIGINĖS ŠALPOS KOMITETAS

Iš istorinių pasakojimų iškyla man prieš akis gyva Lietuva, išdidi, kaip didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Vytauto laikais -- didesnė už visas kitas valstybes. Bet ne žiauri ir nepasigailėjimo verta nugaltų žemių valdovė.

Man mieli visi mūsų tautodailės darbai, visa tautosaka: pasakos, legendos, patarlės, papročiai... Mano kraujas verda, kai laikraščiuose skaitau: "Žinomas diplomatas tiki, kad laisva Lietuva tik sapnas".

Atidžiai klausau senelių pasakojimų apie laisvos Lietuvos laikus, kai į Karo Muziejaus sodą kiekvieną vakarą rinkdavosi savanoriai invalidai Lietuvos vėliavos pagerbti. Tos pačios vėliavos, kuri šiandien Lietuvoje pavergėjo yra uždrausta.

Kai išgirstu jaunimo ir vyresniųjų pilnais balsais giedamą Lietuvos Himną, man pradeda riedėti ašaros iš akių. Kai visa bažnyčia galingai užgieda "Pulkim ant kelių", neabejoju, kad kiekvienas lietuvis šurpiai prisimena savo krašto brolių žiaurios priešpados kančias.

Kai pritrūkstu valios, girdžiu savo tautos pranašo Maironio išpėjimą balsą:

Mylėk, lietuvi, tą brangią žemę,
Kame nuo amžių tėvai gyveno...
Mylėk jos kalbą, senovės būdą,
Jos girių kvapą, žaliąsias pievas...

Nepasiduodu pagundoms ir, džiaugdamasi ar liūdėdama, vis galvoju: Lietuva, tu dar gyva, nors tas mažas tavo žemės kampelis yra pavergtas. Tu esi gyva visų savo sūnų ir dukterų širdyse, kurių niekas negali pavergti.

Vilija Nasvytytė, 10 sk. Šv. Kazimiero lit. m-la

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

KOVO 7 D. BALFo vakarienė ir dr. E. Armanienės pranešimas apie Brazilų bylos eigą. Naujos parapijos salėje.

KOVO 14 D. Clevelando šauliai rengia Putvio minėjimą.

KOVO 20 D. Kaziuko mugė Nauj. parapijos salėje.

KOVO 27 D. Stefanijos Rūmėnės paskaita Nauj. parapijos salėje. Rengia Amerikos Lietuvių Konservatorių Klubas.

BALANDŽIO 17 D. Tradicinis Vysk. M. Valančiaus lit. mokyklos balis.

BALANDŽIO 25 D. DLK Birutės D-jos Clevelando skyriaus rengimas.

GEGUŽES 2 D. Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos koncertas Naujosios Parapijos salėje.

GEGUŽES 8 D. Vysk. M. Valančiaus lit. mokyklos vakaras. Programoje Toronto jaunimo ansamblis "Birbynė".

GEGUŽES 15-16 D. Clevelando ateitininkų metinė šventė.

GEGUŽES 23 D. Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos los mokslo metų užbaigimas.

• Perkant ir parduodant namus kreipkitės į Ed. Čapą — Capas Realty So., tel. 732-8242.

SUPERIOR SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKSTAS PALŪKANAS UŽ PADĖTUS INDĖLIUS.

Už paprastus indėlius moka **5%**

Už įvairius taupymo sertifikatus moka

5 1/4% iki 6%

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior — (Near Rapid)
Telephone 681-8100

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
361-1763

936 East 185th Street
531-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Amerikos Lietuvių Tarybos būstinės naujas adresas: 2606 West 63 St., Chicago, Ill. 60629. Telef. 778-6900 ir 778-6901.

• Dail. Algirdas Šimkūnas, gyv. Australijoje, Sydneyje, sausio 8 d. bute rastas negyvas. Jis aktyviai reiškėsi Australijos lietuvių kultūriname gyvenime ir prieš porą metų jo surengta paroda susilaukė didelio pasisekimo.

• Antanui Rukšui, ramovėnui, mirus Philadelphiaje vasario 13 d., Povilas Šidlauskas, vietoj gėlių, per Ramovės skyrių atsiuntė 5 dol. Dirvai paremti. Už auką širdingai dėkojame.

• Tautinių Šokių Šventės Komiteto pirmininkas dr. L. Kriaučiūnas šio komiteto sekretore pakvietė Birutę Vindašienę.

IV-toji Tautinių Šokių Šventė įvyks 1972 metais metais liepos 2 d., Chicago-

je. Visos tautinių šokių grupės, vienetai bei rateliai kviečiami kuo greičiausiai registruotis pas Tautinių Šokių Šventės komiteto sekretorę Birutę Vindašienę, 6435 South Washtenaw Av., Chicago, Ill. 60629, USA, raštu, arba telefonu (312) 925-5612.

Užsiregistravusiems tuojau pat bus siunčiamas būsimosios šventės pradinis repertuaras.

• Dr. Vaclovas Paprockas gydytojo kabinetą iš Brooklynlo perkelia į Richmond Hil, N. Y., 85-13 105 Street tel. VI 9-0476 ir nuo kovo 5 dienos ligonius priminės naujai moderniškai įrūštam kabinetui.

PHILADELPHIA

GALDIKO KŪRINIŲ PARODA

Kovo 6 ir 7 d.d. Liberty Federal Savings and Loan (lietuvių) banko patalpose,

New Yorko lietuvių tautinės šokių grupės, vadovaujamos J. Matulaitienės, šokėjai Vasario 16 minėjime.

202 N. Broad St. įvyks dail. Adomo Galdiko pomirtinė apžvalginė paroda. Parodos atidarymas bus šeštadienį, kovo 6 d., 7 val. vak. Apie Galdiką kaip menininką ir žmogų kalbės skulp. Petras Vaškys, buvęs dail. Galdiko mokinys. Visi lankytojai bus pavaišinti kava, punčū ir užkandėliais.

Lankymo valandos: šeštadienį nuo 7 val. iki 10 val. vakaro ir sekmadienį nuo 12 iki 3 val. p. p.

Parodą rengia Philadelphia's apylinkės N. P. Marrijos Seserų (Putnamo Seselių) rėmėjų būrelis. Philadelphia's apylinkių lietuviai yra kviečiami pasinaudoti šia reta proga pamatyti.

LIETUVIŲ ŠAULIŲ SĄJUNGA TREMTYJE

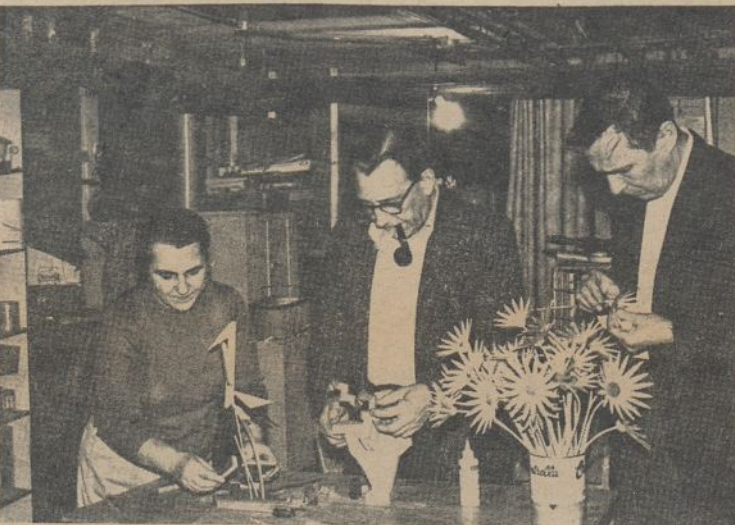
Prie L.S.S.T. centro valdybos sudaryta spaudos ir informacijos sekcija, į ją pakviečiant Algirdą Budrecką, Antaną Gintnerį, Stefaniją Kaulienę, Antaną Grinių, Kunigundą Kodatienę, Ka-

rolį Milkovaitį, Stepą Jokubicką, Petrą Petrušaitį, Vincą Tamošiūną, Vladą Selenį, Juozą Šiaučiūną, Praną Tarūtą ir Vladą Mingelą.

Spaudos ir Informacijos sekcijai dar trūksta šaulių - korespondentų, kurie galėtų informuoti šaulišką veiklą iš Brocktono, Bostono ir Los Angeles.

L.S.S.T. Kultūrinės savaitės Dainavoje įvyks birželio 12-30 dienomis. Šauliai ir visi kiti norintieji su šauliais praleisti savaitę gražioje Dainavoje iš anksto turėtų susitvarkyti su atostogomis, kad tam laikui atėjus, galėtų atvykti į Dainavą. Programa bus plati ir įdomi.

Kad parėmus ir pagyvinus šaulišką periodinę spaudą ir sutelkus daugiau žymių laikraštinių šaulių, įsteigtas Jonas Kalnėno Fondas. Jau šiais metais yra numatoma iš šio Fondo geriausių straipsnių autoriams išmokėti tris premijas! 100, 75 ir 50 dol. Šiam fondui sustiprėjus ateityje premijos galės būti padidintos. Visi šauliai ir prijauciantieji kviečiami tapti šio fondo rėmėjais-mecenatais. Be piniginių premijų šauliai - korespondentai bus dar apdovanojami komisijos paruoštais gražiais pažymėjimais. Įvertinti šauliškos veiklos aprašymų straipsnius ir skirti už juos premijas ar pažymėjimus centro valdyba sudarė "Premijoms skirti Komitetas" kuri jau pasiskirstė pareigomis: pirmininkas -- Karolis Milkovaitis, sekretorius -- Petras Petrušaitis, narys -- Stepas Jokubickas ir kandidatas -- pavaduotojas Vincas Tamošiūnas. Laikraštinių - korespondentų apdovanojimas pinigineis dovanomis ir atitinkamais pažymė-

Lietuvos laukų gėlės, grybai ... Kaziuko mugei Chicagoje. Nuo- traukoje: Kernavės Skaučių Tunto mugės eksponatus gaminantieji skaučių tėvai: D. Petkūnienė ir Ed. Markulis. Tarpe jų -- talkininkas J. Paštukas, modelių kūrėjas ir stilizuotojas.

Chicagos Skaučių Kernavės Tunto Mėgės Dr. vės Slyvų skiltis gamina Kaziuko mugei gražias vazas. Iš kairės: skiltis, S. Traškaitė, L. Rimavičiūtė, R. Markulytė, A. Vaičiūtė, instruktorė Lietuvininkė, D. Petkūnaitė, drgn. Nainytė ir Rimavičiūtė.

Pranešama giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad š. m. vasario 22 d. Baltimorėje mirė savanoris-kūrėjas ats. majoras

A. A. PRANAS MAČIULIS.

Liko nuliūdusi šeima: žmona Cecilija, duktė Elena-Laima Andrews su šeima ir podukra Valerija Laskauskienė su šeima.

Kūnas buvo pašarvotas Kerny Koplyčioje -- Hollins St. Laidotuvės įvyko ketvirtadienį, vasario 25 d. Nuldytas iš šv. Alfonso bažnyčios į Loudon Park kapinės.

Nuliūdusi šeima

AUKOS DIRVAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis aukojo šie Dirvos skaitytojai:

V. Graužinis, Chicago	2,00
M. Bankaitis, Detroit	2,00
F. Gaudušas, Chicago	2,00
S. Bludnikas, Rochester ..	2,00
V. Varneckas, Wolcott	2 00
V. Augustinas, Richmond Hill	7,00
J. Barzdaitis, weston	2,00
P. Malėta, Chicago	7,00
J. Satkus, St. Catharines ..	7,00
Č. Douvan, Cleveland	2,00
V. Vilkutaitis, Hickley ...	2,00
T. Serapinienė, Chicago ..	1,00
L. Garbačiauskas, Toronto ..	6,20
A. Liutkus, Cleveland	1,00
J. Kudirka, Baltimore	2,00
P. Druseikis, Rochester ..	2,00
V. Šeštokas, L.A.	3,00

jimais bus atliktas kurios nors tautos šventės proga.

Ta pačia proga verta supažindinti su Jonu Kalnėnu. Šaulys Jonas Kalnėnas gimė 1901 m. Antalgs k. Rimšės v. Zarasų aps. J.K. Šaulys - karys savanoris -- Klaidų pėdos krašto vadavimo dalyvis. Lietuvos Universitete Kaune studijavo lietuvių kalbą. Žurnalistas. Jis buvo ypač aktyvus ir didelis idealistas Šaulių Sąjungoje, Lietuvos Kariuomenės savanorių - kūrėjų sąjungoje, Lietuvos žurnalistų sąjungoje, Lietuvių Kalbos draugijoje. Nuo 1931 m. kovo 1 d. iki 1940 m. birželio 15 d. ėjo "Trimito" vyr. redaktoriaus pareigas. Nuveikti Lietuvai darbai rodo š. Joną Kalnėną buvus dideliu Lietuvos patriotu. 1940 m. liepos mėn NKVD kalintas, kankintas ir vėliau buvo išvežtas į sovietinę koncentracijos stovyklą Sibire, kur ir mirė kankinio mirtimi -- 1942 metais.

• K. Ališausko stambus veikalas "Kovos dėl Lietuvos Nepriklausomybės" i t., redaguotas Prano Čepėno, jau įpusėtas spausdinti. Knygoje aprašoma Lietuvos kariuomenės ir valstybės organizavimas, kovos su rusų bolševikais ir bermontininkais. Knygoje bus ir fotografijų, o kautynių aprašymai pailustruojami brėžiniais. Kietais viršeliais knygos kaina 12 dolerių.

Iš anksto užsisakydami, ir sumokėdami už ją 12 dolerių, palengvinsite autoriui ją išleisti. Knygos leidimo rėmėjai, paaukoje ne mažiau kaip 25 dolerius ir knygos mecenatai, paaukoje ne mažiau, kaip 200 dolerių, bus su dėkingumu autoriaus paskelbti knygos pabaigoje. Pinigus ir užsakymus prašoma siųsti: K. Ališauskas, 7312 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. 60629.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

A. A.

EMILIJAI KUČINSKIENEI

mirus, jos dukteriai EUGENIJAI MEŠKAUSKIENEI, sūnui ALEKSANDRUI KUČIŪNUI ir jų šeimoms gilią užuojautą reiškia

Janina Bukaveckienė
Aldona ir Stepas Mackevičiai
Ina ir Petras Jurkštai
Irena ir Tadas Bukaveckai

Buvusiam Nepriklausomos Lietuvos Karo Lakiūnui, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos veikliam nariui, nepalaužiamam kovotojui už Lietuvos laisvę

SIMUI MOCKŪNUI

Jo žmonai JADVYGAI, sūnui LIŪTUI, sesutei ONAI DAVIDONIENEI su šeima reiškiam gilią užuojautą ir kartu liūdime

A.L.T. S-gos Philadelphia's Skyrius

Buvusiam Nepriklausomos Lietuvos Karo Lakiūnui, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos nariui, Lietuvių Veteranų Sąjungos "Ramovė" veikliam nariui, karštam, nepalaužiamam kovotojui už Lietuvos laisvę

SIMUI MOCKŪNUI

Jo žmonai JADVYGAI, sūnui LIŪTUI, sesutei ONAI DAVIDONIENEI su šeima reiškiam gilią užuojautą ir dalinamės liūdesiu.

Juozas ir Aleksandra Česoniai

A. A.

PRANUI STEMPUŽIUI

Argentinoje mirus, jo sūnams JUOZUI ir PRANUI STEMPUŽIAMS su šeimomis reiškiam gilią užuojautą

Ignas ir Dominika Gataučiai

KAZIMIERAI MELNIKIENEI

mirus Lietuvoje, Jos dukrai JANINAI KARALIE NEI ir jos šeimai, nuoširdžią užuojautą reiškiam ir kartu su ja liūdime

Juozas ir Ona Žemaičiai

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIKAS & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYNS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601